8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 400 lir — Leto XXXVII. Št. 132 (10.954) — TRST, petek, 5. junija 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

MAJHNE MOŽNOSTI ZA HITRO REŠITEV KRIZE IN SESTAVO VLADE

Danes prvo srečanje med delegacijama krščanske demokracije in socialistov

Craxi včeraj obiskal poverjenega predsednika - Forlani šele pripravlja osnutek dokumenta, ki naj bi bil osnova za pogajanja s strankami bivše večine in PLI - KPI odreka KD pravico do vodilne vloge v državi

RIM — Navzlic slovesnim izjavam zastopnikov vseh strank, da izredno napet politični položaj (zlasti po aferi «P2») in čedalje hujša gospodarska kriza terjata hiter razplet vladne krize, si nihče ne upa napovedati, kdaj bo imela Italija novo vlado. Tudi sam Forlani, ki mu je predsednik republike ponovno poveril mandat za sestavo kabineta, ne tvega prognoze. Po neobičajnem sestanku s Craxijem, ki mu je šel včeraj tolmačit pravi pomen sklepov vsedržavnega vodstva PSI, se je omejil na izjavo, da bo zvečer seznanil Pertinija s svojim gledanjem na politični položaj in s postopkom, ki ga namerava uvajati pri nadaljnjih posvetovanjih za rešitev krize.

Priznal pa je, da še ni sestavil koledarja za sestanke «z vsemi strankami, ki mislim, da bi mogle prispevati k sestavi vlade» in da se bo šele lotil izdelave osnutka politično - programske platforme, ki naj bi bila osnova za pogajanja. Bolj zgovoren je bil tajnik PSI, ki je po srečanju s Forlanijem dejal novinarjem, da čaka na odgovor KD na predlog socialističnega vodstva o «srečanju in poglabljanju». Pozno sinoči je odgovor prišel, potem ko se je Forlani sestal s Piccolijem in ostalimi voditelji KD, ki so jim poverjena pogajanja z drugimi strankami: uradni delegaciji PSI in KD se bosta sestali že danes zjutraj.

Pogajanja bodo seveda le načelnega značaja, nekak politični uvod k «poglabljanju», ki ga bodo mogli opravljati le na osnovi dokumentov o posameznih najbolj perečih vprašanjih države, ki jih pripravljajo po eni strani Forlanijevi sodelavci, po drugi pa voditelji PSI. Craxi je zatrdil, da bodo socialisti izdelali svoje predloge do začetka prihodnjega tedna in da «so vprašanja zelo zapletena», pri čemer so ga novinarji naravno vprašali, ali bo v takih razmerah možno rešiti vladno krizo pred upravnimi volitvami, ki bodo 21. t.m.

Tajnik PSI se ni dal zaplesti in je odgovoril, da je enako obvezno prizadevati si za rešitev vladne krize in za volilno kampanjo. Priznal pa je, da je «kriza šele na začetku» in poudaril, da mora PSI globlje proučiti namene Forlanija in KD, ki nosita največjo odgovornost. «Šele nato bomo mogli sklepati o ravni naše angažiranosti,» je zatrdil Craxi, kar daje slutiti po eni strani, da se PSI ne bo pretegnil za hitro rešitev vladne krize in da bi kar rad počakal na izide upravnih volitev, po drugi strani pa, da ne zagotavlja vnaprej neposrednega vstopa v vlado, če ne bo zadoščeno vsem socialističnim zahtevam po «upravljivosti na višji ravni».

Po vsem videzu se torej vladna kriza ne bo zaključila tako hitro, kot bi želel Forlani, a bo verjetno treba čakati na izid upravnih volitev, ki bo imel nedvomno politični pomen, saj se bo na njih izrekla petina polnoletnih italijanskih državljanov in bo zato vplival na izbire strank tudi glede sestave nove vlade. Stari koaliciji KD - PSI - PSDI - PRI bi Forlani rad priključil še liberalce, ti pa so včeraj s sporočilom svojega vodstva izrazili pripravljenost stopiti v vlado, «ki naj traja do konca zakonodajne dobe», z namigom, da bi vmes mogli dobiti socialisti predsedstvo vlade. Podobna stališča je izrazil tajnik PSDI Longo, medtem ko so republikanci bolj pesimisti glede hitrega razpleta krize. Tajnik PRI Spadolini se zato zavzema, da ohrani vlada, ki je odstopila in opravlja le nujne posle, «dovolj moči in učinkovitosti, da prepreči poslabšanje razmer», pri čemer zahteva razpust framasonske lože «P2», nujne ukrepe v gospodarstvu in okrepitev boja proti terorizmu.

V uvodniku za glasilo KPI ob prvi obletnici smrti Amendole pa Berlinguer poudarja, da se država ne more izogniti nevarnosti korupcije in razpadanja, če so od njenega vodstva izključene široke ljudske množice, ki jih predstavlja KPI, ki so najboljše jamstvo za utrditev in razvoj demokracije. Komunistični voditelj Cossutta je na nekem shodu naglasil, da Italije ni mogoče upravljati, «če se ne menjajo smernice, formule, metode in ljudje, ter je zatrdil, da «KD ne more več zahtevati vodilne vloge».

Po škandalu okrog skrivne framasonske lože «P2» in objavi seznamov njenih 953 domnevnih članov, med katerimi je mnogo demokrščanskih veljakov, je v vrstah KD završalo. Vrstijo se sestanki posameznih struj in mlajših, na struje manj vezanih parlamentarcev in članov vodstvenih organov KD, ki zahtevajo prenovitev stranke in «upokojitev» starejših vodilnih kadrov. Mlajši zahtevajo izredni kongres, ki naj obnovi KD. Donat Cattin pa se zadovolji s sklicanjem vsedržavnega sveta stranke, na katerem naj odstopi vse vodstvo in naj se razpustijo struje, češ da «brez globoke prenovitve KD tvega, da izgubi vezi z družbeno stvarnostjo».

Nov hud padec lire: včeraj 1.190 za dolar

RIM — Nezadržnega padca vrednosti italijanske valute v odnosu do dolarja ne morejo več zaustaviti niti odločni posegi državne banke. Tečaj dolarja se je včeraj povzpel na novo zgodovinsko rekordno raven 1.190 lir, kljub obrambi Bance d'Italia, ki je prodala skoraj 23 milijonov dolarjev iz svojih rezerv, da bi poskusila umiriti povpraševanje po ameriški valuti. Nekoliko se je ošibil tudi menjalni tečaj nemške marke, angleškega funta in drugih evropskih valut do dolarja, a v teh primerih državne banke niso nastopile. Nov padec vrednosti lire pripisujejo izvedenci, razen visokim bančnim obrestim v ZDA, tudi poslabšanim političnim razmeram v Italiji.

NADALJUJE SE POSPEŠENO ISKANJE TERORISTIČNIH UGRABITELJEV

Zadnje teroristične akcije rdečih brigad so predvsem grob izziv delavskemu razredu

Rdeče brigade so pustile svoje sporočilo v sejni dvorani delavskega sveta tovarne Alfa Romeo

Manifestacija milanskih delavcev proti terorizmu (Telefoto AP)

MILAN — Po umoru demokrščanskega voditelja Alda Mora je v Italiji zavladalo prepričanje, da so rdeče brigade politično in vojaško strte. Sedaj pa smo priča novemu kakovostnemu skoku te teroristične organizacije. Z ugrabitvijo funkcionarja tovarne Alfa Romeo, Renza Sandruccija in direktorja petrokemijske tovarne v Margheri, Giuseppa Taliercia se poskušajo vtihotapiti v tovarne. Z ugrabitvijo Cira Cirilla po poskušajo izkoristiti nezadovoljstvo najrevnejših predelov italijanskega juga. S temi terorističnimi akcijami poskušajo sejati razdor med raznimi plastmi delavstva in si zagotoviti med italijanskim proletariatom določeno mero politične podpore.

Vendar delavci z vso odločnostjo odgovarjajo na te poskuse. To je bilo rečeno tudi na včerajšnjem protestnem shodu v Milanu, kjer so sindikalni predstavniki Roberto Silvestrini, delegat iz tovarne Alfa Romeo, Piergiorgio Tiboni, tajnik milanske organizacije sindikata kovinarjev, in Antonio Pizzinato, generalni tajnik milanske sindikalne konfederacije CGIL - CISL - UIL izrazili prepričanje, da bodo delavci izolirali teroriste.

Približno deset tisoč delavcem, ki so se udeležili enotne manifestacije, je najprej spregovoril Silvestrini, ki je dejal, da so rdeče brigade doslej prizadele že sedem voditeljev Alfa Romeo. Nato pa je poudaril, da teroristi poskušajo preprečiti uresničevanje dopolnilne delavske pogodbe iz marca, ki odpira novo poglavje odnosov v tovarni. Sindikalist je nato podčrtal, da ta pogodba ne predstavlja nobenega socialnega kompromisa, ampak da ima za cilj povečanje produktivnosti in števila delovnih mest. Zato naj bi bile te teroristične akcije v nasprotju z interesi delavskega razreda, ki odklanja terorizem.

Izziv delavcem Alfa Romeo je dobil svojo potrditev tudi včeraj popoldne, ko je pripadnik rdečih brigad telefoniral v neki oddelek tovarne in povedal, da bodo v seini dvorani delavskega sveta našli dve rdeči pismi. V dvorani so našli le eno pismo, v katerem je bilo sporočilo rdečih brigad in barvna fotografija Sandruccija z nekim listom rdečih brigad v rokah. Kot se je izvedelo od članov delavskega sveta, ki so prvi dobili v roke sporočilo teroristov, je na začetku letaka napisano, da je Sandrucci zaprt v «ljudskem zaporu» in pred «proletarskim sodiščem». Letak je podpisal vod imenovan po Walterju Alasiu.

Omenjeno sporočilo so takoj zaplenili preiskovalni organi, ki so tudi včeraj pospešeno iskali sledi za ugrabitelji. Po prvih ugotovitvah preiskovalcev ugrabitelji niso bili pravi «strokovnjaki» čeprav je bila ugrabitev zelo skrbno pripravljena. Z zasliševanjem oseb, ki so prisostvovale ugrabitvi, poskušajo narisati identikite teroristev, obenem pa zbirajo vse indice, ki bi lahko prispevali k razvoju preiskave.

Nadaljuje se tudi preiskava o drugih dveh ugrabitvah rdečih brigad, ki prav tako še niso obrodile oprijlivih rezultatov. V predmestju Benetk so našli sveženj letakov rdečih brigad, ki so podobni tistim, ki so jih pred dnevi našli v nekaterih drugih italijanskih mestih. Na njih je fotografija ugrabljenega Taliercia, ki so ga ugrabili 20. maja.

SPROŽILI SO GA RIMSKI PRETORJI

NOV SODNI POSTOPEK ZARADI LOŽE «P2»

Obtoženci so vsi javni uslužbenci, katerih imena so na seznamu članov tajne framasonske organizacije

RIM — Kazenski oddelek rimske preture je sprožil sodni postopek proti 260 javnim uslužbencem, katerih imena so na seznamu domnevnih članov framasonske lože P2. Ukrep so sprejeli pretorji Elio Capelli, Gianfranco Amendola in Luigi Fiasconaro; vseh 260 javnih uslužbencev je osumljeno kršitve členov 212 in 17 enotnega zakonskega besedila o javni varnosti. Člen 212 predvideva odstavitev vseh javnih uslužbencev, ki so kakorkoli včlanjeni v tajne ali skrivne organizacije ali v organizacije, ki obvezujejo svoje člane k tajnosti. Člen 17 pa določa, da je, kdorkoli krši člen 212, kazniv s tremi meseci pripora in globo do 80.000 lir.

Takoj po uvedbi predsodka so trije pretorji poslali dokumentacijo načelniku rimske preture, slednji pa jo je posredoval državnemu pravdništvu, ker gre za sodni postopek v okviru splošne preiskave o loži P2. Sedaj bo moral glavni državni pravnik Achille Galucci odločati o tem, če naj se preiskava nadaljuje v okviru splošne preiskave ali naj vrne akte preturi.

S tem ukrepom se je dejansko začela sodna preiskava o raznih državnih uslužbencih, ki so na seznamu domnevnih članov framasonske lože. Medtem pa se nadaljujejo tudi upravni postopki v okviru inštitucij, katerim ti člani pripadajo. Kar zadeva vojaške častnike je bila posebna komisija zadolžena, da preveri njihovo dejavnost v tej tajni organizaciji. Doslej so samo častniki, ki so zaposleni v okviru varnostnih služb, odšli «na dopust», vsi funkcionarji, ki so imeli dostop k vojaškim tajnostim, pa so morali vrniti dovolilnico, ki jim je dajala možnost, da se seznanijo z arhivi. Kar zadeva sodnike pa je včeraj zopet zasedal višji sodni svet, ki ni sprejel nobenih konkretnih sklepov, ampak je le potrdil začetek dela posebne komisije, ki mora preveriti, če je treba ali ne sprožiti disciplinski postopek proti sodnikom, ki so na seznamu lože P2.

Še vedno traja potres na največjem italijanskem dnevniku, Corriere della Sera, dnevnik včeraj ni izšel in po dolgi skupščini so uslužbenci sklenili, da Corriere della Sera tudi danes ne izide. Stavkajo pa samo novinarji, medtem ko se je stavka tiskarskih delavcev včeraj končala. Socialistični poslanec Bassanini pa je včeraj zahteval odpustitev direktorja drugega radijskega dnevnika Gustava Selve in pariškega televizijskega dopisnika Gina Nebiola, ki ju je upravni svet italijanske radiotelevizije 30. maja začasno suspendiral. Včeraj so tudi suspendirali bivšega predsednika pokrajine Pisa Roberta Misurija, člana socialistične stranke, v pričakovanju dokončne odločitve od strani strankinega razsodišča. Vodstvo demokristjanske skupine v poslanski zbornici pa je sklenilo, da prijavi razsodišču poslanca Careninija, ker je označil neodgovoren poseg Flaminia Piccolija v zvezi z afero P2.

Skratka, afera se iz dneva v dan bolj zapleta. Prihodnji teden bo vsekakor zelo pomemben, saj bodo čez štiri ali pet dni objavili celoten snopič dokumentov, ki jih je dala preiskovalna komisija o Sindoni na razpolago poslanski zbornici in senatu (nekaj dni je potrebnih za pripravo zadostnega števila kopij), prihodnji teden, točneje v sredo, pa se bo začela v komisiji za ustavna vprašanja razprava o petih zakonskih osnutkih za ustanovitev preiskovalne komisije o «zadevi P2».

NA IZRAELSKO-EGIPTOVSKEM SREČANJU V ŠARM-EL-ŠEIKU

Begin in Sadat obtožujeta sirsko vojsko da je kriva libanonske državljanske vojne

Sirski predsednik Asad po Sadatovih besedah uresničuje «veliko Sirijo» - Razhajanje glede jeruzalemskega vprašanja

ŠARM-EL-ŠEIK (Sinajski polotok) — Z odločno obsodbo sirske prisotnosti v Libanonu se je včeraj v Šarm-el-Šeiku končal deseti «vrh» med egiptovskim predsednikom Anvarom el Sadatom in izraelskim premierom Menahemom Beginom.

Objem in prisrčen sprejem, ki ga je bil Sadat deležen na zasedenem Sinaju, je zgovorno pričal, da je bilo srečanje prej «politični show» za notranje potrebe obeh držav, kot vrh med dvema državnikoma. V Ofiri, kot pravijo Izraelci Šarm-el-Šeiku, sta Sadat in Begin poudarjala predvsem vprašanja, ki ju družijo in sta se skrbno izogibala problemom, ki ju razdvajajo.

Egiptovski predsednik Sadat je izrecno obsodil sirskega predsednika Asada, ki je po njegovem «odgovoren za libanonsko tragedijo». Asad stremi po Sadatovih besedah «k uresničitvi velike Sirije», v kateri ni prostora za Libanon. Libanonska državljanska vojna je torej rezultat sirske vojaške prisotnosti v Libanonu, zato je rešitev krize možna le po umiku sirske vojske. Sadat je izrecno prosil Begina, naj da še odloga ameriški diplomatski misiji (danes se vrne na Bližnji vzhod posebni Reaganov odposlanec Habib), da bi končno rešili izraelsko-sirsko «raketno krizo». Prošnjo je Begin uslišal, a je zavrnil predlog o zamrznitvi izraelskih napadov na palestinska oporišča v južnem Libanonu. Prav tako je tudi Sadat razočaral izraelske kolone in podetnike v Šarm-el-Šeiku, ko je dejal, da mora biti izraelski umik s Sinaja celoten: vojska in civilisti. Egiptovski predsednik pa je obenem zagotovil, da ne bo kasneje nasprotoval morebitnemu skupnemu gospodarskemu sodelovanju in investicijam med Egipčani in Izraelci.

Oba državnika sta z lahkoto našla skupni jezik v obsodbi vse večje sovjetske prisotnosti na Bližnjem vzhodu. Sadat je poudaril, da ne bosta Egipt in Izrael dopustila «Sovjetski zvezi ribarjenje v razburkanih vodah Bližnjega vzhoda». Begin je ob tem dodal, da je SZ ojačila svojo vojaško prisotnost v Libiji in Siriji. Poudaril je, da se samo v Siriji nahaja 7 tisoč sovjetskih vojaških svetovalcev.

V tem «showu prijateljstva» pa so vseeno prišla do izraza nesoglasja in različna stališča obeh držav. Na tiskovni konferenci je Sadat dejal, da mora Jeruzalem ostati nedeljiv, z eno občinsko upravo, ki bi jo sestavljali Arabci in Židje, a z dvema suverenostima. Begin je ob tem ponovil staro izraelsko stališče, da je «Jeruzalem nedeljiva prestolnica Izraela».

Glede pogajanj o tako imenovani avtonomiji za Cisjordanijo in Gazo sta državnika sklenila, da bosta počakala na konec izraelskih političnih volitev.

Medtem ko sta se Sadat in Begin v Šarm-el-Šeiku pogovarjala kot «stara znanca in prijatelja», so v trpečem Libanonu bobneli topovi. Nenapisani sporazum, da bodo prizanesli civilnim objektom, so včeraj v Bejrutu prelomili. Klanje ni bilo podobno nedeljskemu, a bejrutski meščani so včeraj ostali v svojih zakloniščih. Pri obkoljenem Zahlu pa tega sporazuma ni bilo.

Sirsko topništvo je včeraj nadaljevalo z obstreljevanjem obkoljenega maronitskega mesta. Spopadi pa navsezadnje ne zaskrbljujejo norbenega, postali so že tragična libanonska vsakdanjost. Večje skrbi ustvarja vzdušje, ki preveva v libanonski redni vojski. Častniki, povečini maronitski kristjani, se le s težavo premagujejo pred sirskimi napadi, vojaki, povečini muslimani, pa že zapuščajo svoje enote in se pridružujejo najrazličnejšim libanonskim frakcijam.

Iz sproščenosti Menahema Begima in Anvara el Sadata bi lahko kdo še razbral, da med državnikoma ni nesoglasij (Telefoto AP)

TIRANA JE PROTI SODELOVANJU NA PODROČJU KULTURE

V Albaniji se nadaljuje protijugoslovanska gonja

BEOGRAD — Kulturno - prosvetno sodelovanje Jugoslavije in Albanije je te dni v Tirani izpostavljeno ostri kritiki in «analizi», iz katere je moč sklepati, da se «v Jugoslaviji izvaja mrzlična gonja proti albanski kulturi, književnosti in umetnosti». Ta trditev je začinjena s številnimi besedami iz znanega žaljivega slovarja izpred tridesetih let, avtor pa je tokrat znani albanski pisatelj Ismail Kadare. Leta piše, da ima celotna kampanja en sam cilj in sicer poiskati izgovor, da bi se ustvarile vse vezi med albansko kulturo, ki se razvija v Albaniji in tisto, ki se razvija na Kosovu.

Cilj je tudi to, da se zapro vrata albanski kulturi in da se tako končno izolirajo Albanci na Kosovu od vsega tistega, kar se ustvarja v Albaniji.

V Tirani so očitno prepričani, da bo Albanija po dogodkih na Kosovu nekaj izgubila. Izgubila predvsem možnost, da skupaj z velikim izvozom knjig in drugega tiska, izvaža tudi ideologijo in neposredno spodkopava vse, kar je v Jugoslaviji.

To je za Tirano nov proces in ne preostane ji drugega, kot da na ves glas kriči, da «Jugoslavija ne želi kulturno sodelovanje z Albanijo». To sodelovanje pa je bilo v preteklih desetih letih čudno in neenakopravno za Jugoslavijo. Od leta 1971, ko se je Albanija začela odpirati proti «ostalemu» svetu, je bilo sodelovanje žal omejeno le na to, da se iz Albanije izvaža kultura v vseh mogočih oblikah, predvsem knjige, toda nič, dobesedno nič, pa se ne uvaža.

V Jugoslaviji so uvažali otroške zgodbe in pesmi o herojski osebnosti, do učbenikov o albanski zgodovini in literaturi. Vmes je bilo veliko knjig, ki so vsebovale ideološka stališča, zavita pod krinko kulturno - prosvetnega sodelovanja.

Jugoslavija kulturno sodeluje z veliko večino svetovnih držav in zato je puhla obtožba Tirane, da z njo nočejo sodelovati. Vedno so za sodelovanje, toda za sodelovanje na znanih načelih, ki veljajo za odnose med vsemi državnimi in tudi Albanija ne more biti izjema. (dd)

Dosegli okvirni sporazum med francoskimi komunisti in socialisti

PARIZ — Po treh dneh pogajanj so včeraj dopoldne francoski socialisti in komunisti dosegli okvirni volilni sporazum. Obe stranki sta se sporazumeli, da bosta složno podprli tistega kandidata levice, ki bo po prvem krogu političnih volitev 14. junija prejel največ glasov.

Kot sta obe delegaciji sporočili, se bosta ponovno sestali dan po prvem krogu, da bosta proučili posamezne primere. Kaže pa, da nista stranki dosegli političnega sporazuma, ker to ni v socialističnih načrtih. Francoski socialisti so se že večkrat opekli, da bo morebitni sporazum mogoč šele po volitvah. Mitterrandovi pristaši pa upajo, da to ne bo potrebno, če bi prepričljivo zmagali, da bi lahko sami sestavili novo francosko vlado.

LONDON — Irski katoliški škofje so včeraj predlagali kompromisno rešitev med britansko vlado in jetniki Irske republikanske armade. London bi lahko uresničil izboljšave, ki jih zahtevajo irski jetniki, ne da bi jim dal statusa političnih ali vojnih ujetnikov, kot to zahteva IRA. V zameno bi jetniki končali z gladovnimi stavkami.

NA SKUPNI SEJI POSLANSKE ZBORNICE IN SENATA

Izvolili člane višjega sodnega sveta

Med izvoljenimi je tudi tržaška univerzitetna profesorica Cecilia Assanti

RIM — Poslanska zbornica in senat sta se včeraj zbrala na skupni seji, da bi izvolila 10 članov višjega sodnega sveta. Pred začetkom glasovanja je predstavnik radikalne stranke Mellini izjavil, da se njegova stranka ne namerava udeležiti glasovanja, ker so se nekatere stranke že predhodno zmenile za imenovanja in niso obvestile niti vseh parlamentarcev. Poslanci in senatorji, je poudaril Mellini, so torej še enkrat prisiljeni, da le izpolnjujejo navodila strankarskih vodstev.

Isto odločitev je sprejela tudi neofašistična stranka. Njen predstavnik Pazzaglia je obtožil večinske stranke, da so si razdelile mesta, ne da bi upoštevale MSI, čeprav je bilo prvotno rečeno, da bo tudi ta stranka dobila enega predstavnika v višjem sodnem svetu.

Ko so prešteli glasovnice so ugotovili, da le devet kandidatov od desetih je dobilo potrebnih 572 glasov (tri petine glasov vseh poslancev in senatorjev). Edini, ki ni bil izvoljen je kandidat republikanske stranke Vittorio Frosini.

Izvoljeni so bili Giovanni Quadri, Ombretta Fumagalli, Giancarlo De Carolis in Luigi Zampetti, ki pripadajo krščanski demokraciji, Mario Bessone in Francesco Guizzi za PSI, Cecilia Assanti, Franco Luberti in Alfredo Galasso za KPI.

Med izvoljenimi je tudi Tržačanka in sicer komunistka Cecilia Assanti, ki poučuje delovno pravo na tržaški univerzi in je tudi članica tržaškega občinskega sveta. Assantijeva se je rodila v Grottaminardi pri Avellinu, v komunistično partijo se je vpisala leta 1975.

Desetega člana višjega sodnega sveta bodo izvolili na prihodnji skupni seji poslanske zbornice in senata.

mnenje

Nasprotniki sožitja

Kot poročamo na drugi strani, je tržaška občinska uprava Liste za Trst, kot je že pred kratkim ukazala odstraniti dvojezične transparente, ponovno poskusila preprečiti, da bi v središču mesta govorili slovensko, in v ta namen s pretvezo odklonila prošnjo ZSKD in ARCI, da bi se otroška dvojezična prireditev «Ringa ringa raja», ki bo na sporedu jutri in v nedeljo, začela na Trgu Goldoni.

Pa ne gre samo za rabo slovenščine. Glavni namen praznika, ki je že pred dvema letoma žel prav lep uspeh, še posebno med najmlajšimi, je v prvi vrsti prispevati k medsebojnemu spoznavanju in zbliževanju tu živečih nacionalnih skupnosti. Prireditelji so želeli še enkrat dokazati, da razlika v jeziku nikakor ne sme biti ovira, da se ne bi mogli skupaj zabavati in kulturno izživljati, Italijani in Slovenci. In pred dvema letoma so otroci dali zgled, ko so se ves dan igrali in zabavali ter se prav dobro razumeli, čeprav so govorili različne jezike. Letos naj bi zgledu otrok sledili tudi odrasli. Taka je bila vsaj želja prireditelj ev.

Ali naj se čudimo, da so jim nasprotniki sožitja skušali prekrižati račune?

SINOČI PO BURNI RAZPRAVI V DEŽELNEM SVETU

Razprava o zaščitnem zakonskem osnutku Štoke končana s pozivom parlamentu naj ga upošteva

Večina onemogočila obravnavo Štokovega osnutka po členih in s tem preprečila pot v parlament

Po tridnevni razpravi o zakonskem osnutku svetovalca Slovenske skupnosti Draga Štoke o globalni zaščiti Slovencev v Italiji, ki je bila v svojem sklepnem delu mestoma zelo «vroča» in tudi polemična, je včeraj deželni svet Furlanije-Julijske krajine z glasovi dežele večine in svetovalca SSk sprejel resolucijo, v kateri poziva parlament naj upošteva Štokov zakonski predlog — kljub temu, da ga ni deželni svet razčlenjeno obravnaval — kot «pomemben prispevek za sestavo in sprejetje vsedržavnega zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji.»

Resolucija, ki so jo podpisali Štoka (SSk), Pittoni (PSI), Turello, Braida (oba KD) in Vespasiano (PSDI), se takole glasi:

«Deželni svet, potem ko je ugotovil potrebo po organskem in kompletnem normativu za obrambo in zaščito slovenske nacionalne manjšine v deželi — v skladu z ustavo, statutom o deželni avtonomiji in mednarodnimi sporazumi — potem ko je ugotovil, da so različne politične stranke vložile v parlamentu svoje zakonske osnutke in da je bil podoben zakonski osnutek že predstavljen v senatu; potem ko je ugotovil, da predstavlja Štokov zakonski predlog, kljub temu da ga ni deželni svet razčlenjeno obravnaval, v svoji celoti pomemben prispevek za izdelavo in sprejetje vsedržavnega zakona za zaščito slovenske manjšine v Italiji, poziva parlament, naj ga primerno upošteva.»

Za resolucijo so, kot rečeno, glasovali svetovalci večine (KD, PSI, PSDI in PRI) ter njen prvi podpisnik Štoka (SSk). Proti sta glasovala predstavnika Liste za Trst Giuricin in Pellis, misovca sta pred glasovanjem zapustila dvorano, medtem ko so se komunisti in svetovalci DP, PDUP in MF vzdržali.

«Komunisti smo se vzdržali zaradi nenavadnosti postopka, ki je privedel do izglasovanja resolucije, pa tudi zato, ker tako formulirana resolucija zmanjšuje pomen samega Štokovega zakonskega predloga», je po zadnjem kaotičnem glasovanju dejal svetovalec KPI Iskra.

Zadnji dve uri včerajšnjega zasedanja, ko so prišla na vrsto razna glasovanja, sta bili res burni. Prišlo je do predlogov, protipredlogov, nesoglasij glede interpretacije statuta in notranjega pravilnika deželnega sveta. Vse je imelo seveda svoje politično obeležje in cilj.

Začelo se je z glasovanji o resolucijah, ki so bile predstavljene deželnemu svetu še pred začetkom razprave o zakonskih osnutkih za zaščito Slovencev in drugih etnično-jezikovnih skupin v deželi. Vse resolucije so bile zavrnjene (večina je glasovala proti), razen zadnje, ki sta jo predstavila socialista Pittoni in Ermano ter socialdemokrat Vespasiano. To resolucijo so sprejeli s 43 glasovi. Proti njej sta glasovala misovca medtem ko so se predstavnika LpT in liberalec vzdržali. Resolucija «obvezuje deželni odbor naj pozove vlado in parlament, da bi se začela čimprej razprava o zakonskih osnutkih o globalni zaščiti Slovencev, ker so se medtem že zaključila dela posebne komisije, ki je bila v tem pogledu ustanovljena pri predsedstvu vlade».

Na vrsto so prišla nato glasovanja o trinajstih resolucijah, ki so jih predstavile razne svetovalske skupine med razpravo samo. Deželni svet je že zavrnil prvih šest resolucij (vedno na predlog deželne večine), ko se je delo zataknilo. Sedmo resolucijo so predstavili komunisti. Resolucija naj bi, če bi bila sprejeta, obvezovala predsednika deželnega odbora, da bi poslal vse tri zakonske osnutke, o katerih je bil govor, rimski vladi za predstavitev v zbornicah. Demokristjani so ob tem ugovarjali, češ da ni mogoče posredovati vladi zakonskih osnutkov, če jih ni prej po členih obravnaval in sprejel deželni svet. Njihova namera je bila jasna: prej bi morali glasovati o tem, če naj se sploh razpravlja o zakonskih osnutkih podrobno člen za členom in zaradi tega so predstavili zato tudi svojo resolucijo (skupno s PSDI in PLI), ki je bila proti podrobnemu glasovanju o zakonih. S tem naj bi zakonski osnutki praktično propadli in jih ne bi bilo zato mogoče poslati rimski vladi. Propadla bi torej tudi komunistična resolucija.

Po široki in glasni debati se je glasovalo o tej resoluciji KD, ki je bila sprejeta z glasovi večine (torej tudi socialistov!), LpT, PLI in MSI. Proti je glasovalo 16 svetovalcev (KPI, PDUP, DP, SSk in MF). Zakonski osnutki so v bistvu propadli, propadla je resolucija KPI, a to ni bilo še vse.

Štoka je včeraj predstavil svetu resolucijo, ki so jo podpisali še Pittoni (PSI), Turello (KD), Braida (KD), in Vespasiano (PSDI), v kateri (z očitno podporo večine v deželnem svetu) so pozvali predsednika deželnega sveta naj predstavi zakonski osnutek o zaščiti predsedniku senata, da bi ga le ta predložil pristojni senatni komisiji. Demokristjani, in celotna večina, so se zavzeli za sprejetje te resolucije. Tudi ta resolucija pa ni bila sprejemljiva, ker je, prav tako kot komunistična, govorila o zakonskem predlogu, ki ga je prejšnje glasovanje večine v bistvu zavrglo. Spet je prišlo do govorniških prerekanj in trenja med nasprotujočimi si skupinami, dokler ni Pittoni delno spremenil resolucijo, ki je zadobila ob koncu takšno obliko, kot jo pri občujemo v uvodu in ki je bila sprejeta z glasovi večine in SSk.

Še prej je bilo soglasno sprejeto, da se izda vse gradivo in govori, ki so se vrstili v teh treh dneh v deželnem svetu.

Ob koncu glasovanj je bilo slišati med svetovalci različna mnenja o zaključkih tridnevnega zasedanja. Štoka je menil, da je to eden od največjih uspehov slovenske skupnosti na naši deželni ravni. Iskra pa je pripomnil, da bo sprejeta resolucija sicer prispela v Rim, a da ne obvezuje nikogar, da bi prišlo čimprej do razprave o naši zaščiti v parlamentu.

V dopoldanskem delu zasedanja je med drugimi govoril socialist Pittoni, ki je poudaril, da ne gre Slovencev razdeljevati glede na teritorij (Beneški Slovenci, tržaški in goriški Slovenci), kot je pred njim ponovil socialdemokrat Vespasiano. Ob vseh možnih političnih posledicah, ki ga bo imela ta razprava, ostaja za nas Slovence v Italiji zelo pozitivno dejstvo, da je sploh prišlo v deželnem svetu (prvič!) do tako obširne in poglobljene razprave, kateri sta ves čas pozorno sledila predsednik deželnega sveta Colli in deželnega odbora Comelli.

● **Vodstvo ACEGA sporoča, da zaradi popravil ne bo elektrike od 23. ure danes do 5. ure jutri na področju ulic Cantu, Romagna, Sv Ivana, Revoltele, Rocola in ulic Rossetti in Felluga.**

● **Pri Sv. Soboti se nadaljuje** festival «Dela» in «Unità». Ob 18. uri bo turnir v «trešetu in briškoli», ob 18.30 pa okrogla miza o splavu.

Odlikovanja SFRJ za zasluge v boju proti nacifašizmu

Predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije je z odobritvijo vlade republike Italije odlikovalo 1442 italijanskih državljanov italijanske in slovenske narodnosti za njihove zasluge v boju za osvoboditev narodov in narodnosti Jugoslavije in za njihov delež v skupni zmagi nad nacifašizmom.

Poleg slovesnih podelitev odlikovanj, ki so že bile v Pordenonu, Vidmu in Tržiču (za goriško pokrajino), so v teh dneh na vrsti slovesne podelitve še na Tržaškem v naslednjih krajih.

Danes ob 18. uri v gledališču «France Prešeren» v Boljuncu za dolinsko občino (169 odlikovancev).

Jutri, ob 19.30 v dvorani Kulturnega društva «Igo Gruden» za devinsko - nabrežinsko občino (40 odlikovancev).

V nedeljo, ob 11. uri v šoli «Prvi maj 1945» v Zgoniku za zgoniško občino (27 odlikovancev).

V nedeljo, ob 16. uri v Križu v dvorani Kulturnega doma «Albert Sirk» (88 odlikovancev).

12. t.m. ob 19.30 na Opčinah v dvorani Prosvetnega doma (180 odlikovancev).

13. t.m. ob 20. uri v Lonjerju v kulturnem krožku Lonjer - Katinara (20 odlikovancev).

14. t.m. ob 10.30 v Repnu v Kulturnem domu «Albin Bubnič» (11 odlikovancev).

Danes odprtje 17. razstave vin v Zgoniku

Ob 18. uri bodo danes, na razstaviščnem prostoru v Zgoniku odprli 17. občinsko razstavo domačih vin. Ljubitelji domače kapljice bodo lahko izbirali med 12 vzorci belega vina, razstavljena pa bosta le dva primerka terana, ker zaradi slabih vremenskih pogojev, le redka vina vsebujejo lastnosti terana. Poleg občinske uprave sodelujejo pri organizaciji razstave tudi krajevna društva ŠK Kras, KD Rdeča zvezda in mladinski krožek, ki posredujejo razne kulturne in športne točke ter upravljajo stojnice z raznovrstno jedačo.

Drevi bo kot gost KD Rdeča zvezda nastopila v zgoniški cerkvi vokalna skupina «Ancilla vocis» iz Ljubljane, ki bo pod vodstvom Majde Hercog uprizorila koncert, od 21. ure dalje pa bo plesna zabava ob zvokih ansambla Lojzeta Furlana. Razstava vin se bo nadaljevala še jutri in v nedeljo, z bogatim kulturnim in športnim sporedom.

B. S.

Devinsko-nabrežinska občina sporoča, da bo brezplačno cepljenje psov proti steklini v občinski klavnici v Nabrežini od 10. junija do 8. julija in sicer ob ponedeljkih in ob sredah od 17. do 18. ure.

Novinarji iz SR Slovenije na obisku

Sinoči se je vrnila v Ljubljano delegacija Društva novinarjev Slovenije, ki se je dva dni mudila na uradnem obisku v našem mestu na povabilo tukajšnjega sindikata novinarjev. Potem ko je prvi dan obiska delegacija bila gost nekaterih novinarskih hiš ter imela tudi pogovore na deželi, so si včeraj slovenski kolegi ogledali velesejemsko razstavišče ter miramarski mednarodni center za teoretsko fiziko, nato pa obiskali še uredništvo Primorskega dnevnika, kot kaže gornja slika. Dvodnevno bivanje v Trstu je delegacija, ki jo je vodil predsednik komisije za mednarodne odnose DNS Bogdan Pogačnik, zaključila s polaganjem vencev v Rižarni ter z obiskom v dolinski občini. Obisku delegacije Društvu novinarjev Slovenije pri Primorskem dnevniku je prisostvoval tudi predsednik deželnega sindikata novinarjev Danilo Soli.

NOVA ŠOVINISTIČNA POTEZA MELONARSKE UPRAVE

ŠE EN POSKUS PREPOVEDI SLOVENSKE BESEDE V MESTU

Melonarska občinska uprava že spet skuša preprečiti slovensko besedo v mestu. Niso se še polegle polemike okrog sramotne prepovedi dvojezičnih transparentov enotne kompanije tržaških pristaniščnikov, pa smo že priča novi povsem neutemeljeni prepovedi.

Tarča šovinistične ihte melonarske občinske uprave so tokrat prireditelji otroškega praznika «Ringa ringa raja», o katerem smo prav včeraj obširno poročali v našem dnevniku. Praznik bo jutri in v nedeljo, povečini se bo odvijal na stadionu «1. maj», oba dneva pa naj bi se začel na Trgu Goldoni, od koder naj bi po kratkem programu sprevod otrok krenil do Sv. Ivana. Prireditelji — ZSKD in ARCI — so že pred časom vložili prošnjo na pristojno občinsko odborništvo za policijo, da bi jim dovolilo uporabo Trga Goldoni. Iz občinske uprave pa so se šele včeraj po telefonu oglasili na sedežu ARCI in sporočili, da Trga Goldoni v soboto popoldne ne bodo smeli uporabiti.

Za utemeljitev prepovedi so prireditelji zvedeli šele danes, ko so se sami zglasili na občini in so jim tam pokazali pismo pristojnega odbornika Galazzija. Pismo, ki je protokolirano s številko 4/24 - 81, je pa brez datuma, je naslovljeno na pokrajinski odbor ARCI ter se glasi:

«V zvezi s prošnjo, tu prejeto dne 25. maja t.l. glede godbene prireditve na Trgu Goldoni v soboto, 6. junija, popoldne (od 16. do 17. ure), nam je žal sporočiti, da ne more biti sprejeta, ker je odborništvo za javna dela sporočilo, da se bodo v prvih dneh junija na omenjenem trgu začela dela za asfaltiranje cestnega tlaka, kot je bilo že pred časom načrtovano.»

Še enkrat se je torej občinska uprava poslužila pretveze, da bi onemogočila rabo slovenščine v mestnem središču. Da gre le za pretvezo je menda povsem jasno iz vrste razlogov. Zakaj je na primer odbornik počakal toliko časa, preden je dal odgovor, ko pa je prošnja ležala na odborništvu že deset dni, namišljena dela na Trgu Goldoni pa naj bi bila «že pred časom načrtovana?» Ko bi občina prej odgovorila, bi se lahko organizatorji odločili za kak drug trg, prav tako v središču mesta, ki ga za sedaj ne mislijo na novo asfaltirati. In zakaj prepoved, kot so iz odborništva po telefonu povedali predstavnikom ARCI, velja samo za soboto, ne pa za nedeljo zjutraj? Ali se bodo dela takrat že končala, ko pa se do danes še niso začela?

Skratka, še en poskus utišanja slovenske besede pod naravnost smešnimi pretvezami. Na ZSKD in na ARCI so seveda sprejeli vest o prepovedi z ogorčenjem, saj si kaj takega niso pričakovali. Seveda ne nameravajo kar tako kloniti neosnovanim ukazom iz občinske palače.

NA SKORAJŠNJEM 33. MEDNARODNEM VELESEJMU

Močna udeležba gospodarskih organizacij iz Jugoslavije

Iz Slovenije in Hrvatske najavljenih nad 60 podjetij - Sejem bo na sporedu od 17. do 29. junija - V četrtek, 18. junija, «dan Jugoslavije»

Tudi na letošnjem 33. mednarodnem tržaškem velesejmu, ki bo na sporedu v drugi polovici tega meseca, in sicer od 17. do 29. junija, bo Jugoslavija uradno prisotna s tradicionalno kolektivno razstavo v Palači narodov. Kakor je sporočil medrepubliški odbor za sejme, ki ga sestavljajo predstavniki Gospodarske zbornice SR Slovenije in Privredne komore SR Hrvatske, bo v okviru kolektivne razstave nastopilo nekaj nad 60 podjetij, ki bodo prikazala izbor najrazličnejšega blaga za široko porabo in reprodukcijo s posebnim poudarkom na lesu (od hlodovine do pohištva). Na razstavi bodo nadalje v ospredju turistične in založniške dejavnosti.

Iz SR Slovenije so najavila sodelovanje na letošnjem tržaškem sejmu naslednja podjetja: Adriacommerce, Elektrotehna in Iplas iz Kopra; Jadran, Javor, Sljemepromet in Koopexport iz Sežane; Emona, Slovenijasadje, Slovenijales, Makoplod, Kemijaimpex, Mladinska knjiga, Hmezad, Contal, Agrotehnika-Gruda, Medex, Dom, Iskra Commerce in Tehnoimpex iz Ljubljane; Ciciban, Meblo, Primorje Export in Voće iz Nove Gorice; Droga iz Portoroža; Pomurka iz Murske Sobote; Ferromoto iz Maribora in Sijaj iz Hrastnika.

Iz SR Hrvatske pa so se priglasila podjetja Intercommerce, Trgoprogres, Brodokomerc, PIK Vrbovec in Istra iz Umaga; Voće, Kemikalija, Agrariacoop, Vajda, Zamex, Sljemepromet, Derma, Interplet, Koopexport, Ferimport, Poljoopskrba, PIK Vrbovec, Auto Hrvatska, Loris, Centrokoop, Robne kuće, Astra, Tekstil, OTP, Bujeexport, Tradex, Mladost, Krmiva in Exportdrvo iz Zagreba; Vajda in Istra-Plava Laguna iz Novigrada; Istracommerce iz Pazina in Dalma iz Splita. K tem podjetjem je treba dodati še Poljoprivredni industrijski kombinat Belje iz Darde.

V četrtek 18. junija bo na sejmu uradni «dan Jugoslavije». Ob tej priložnosti bo dopotovalo v naše mesto večje odposlanstvo iz SFRJ, v katerem bodo zastopniki republiških organov in gospodarskih organizacij. Odposlanstvo se bo dopoldne sestalo s predsednikom deželnega odbora Comellijem in s predsednikom trgovinske zbornice Modianom. Ob 11. uri pa bo na velesejmu tradicionalna tiskovna konferenca. Nastopil bo podpredsednik Privredne komore SR Hrvatske Rudolf Kurelić, ki se bo v svojem posegu dotaknil predvsem treh vprašanj, in sicer razvoja blagovne menjave med Italijo in Jugoslavijo po splošnem in po obmejnih sporazumih, medsebojne trgovine z lesom in pa sodelovanja v turizmu. Po konferenci bo skupen ogled jugoslovanskega paviljona v Palači narodov, «dan» pa se bo zaključil s cocktailom na vrtu jugoslovanskega generalnega konzulata.

V zvezi s skorajšnjim velesejmom naj zabeležimo še, da bo danes ob 11. uri v sejni dvorani na sejmišču tiskovna konferenca, na kateri bo predsednik sejma dr. Toresella orisal glavne značilnosti letošnje prireditve.

Rimski parlament je izvolil za novega člana Višjega sodnega sveta prof. Cecilio Assanti iz Trsta. Assantijevi, ki predava na tržaški univerzi, predseduje krožku za politične študije «Che Guevara» in ki se udejstvuje tudi kot svetovalka KPI v tržaškem občinskem svetu, je tržaška avtonomna federacija stranke včeraj izrekla svoje čestitke ter ji izrazila zadovoljstvo tukajšnjih komunistov ob njenem prevzemu nove odgovorne naloge na vsedržavni ravni.

● **Na Trgu Cavana** bo danes od 18. do 20. ure zborovanje KPI o vladni krizi.

SDGZ
(SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE)

Ul. Cicerone 8, sporoča, da bodo danes, petek, 5. 6. 981, uradi zaprti.

Čestitke

Danes praznuje 7. rojstni dan IGOR ŠČUREK. Da bi bil še naprej priden in marljiv mu želijo mama Olga, oče Vinko, nona Marija ter nonota Franc in Srečko.

Dragi očka Bruno. Ob 39. rojstnem dnevu ti iz srca kličemo še na mnoga srečna in zdrava leta med nami hčerki Franka in Kristina, žena Danica in mama Marija. Čestitkam se pridružuje družina Macarol.

Dragi očka. Ob tvojem 39. rojstnem dnevu ti želimo vse najboljše hčerka Katja z možem Jožkom, posebno pa vnukinja Sonja.

SINOČI V GLEDALIŠČU «F. PREŠEREN»

Nastop godbe «Veseli godci» in domačih gledališčnikov

V gledališču «F. Prešeren» v Boljuncu je bila sinoči zaključna prireditev v sklopu proslav 80-letnice delovanja domačega kulturnega društva «France Prešeren».

Pred nabito polno dvorano je najprej nastopila z daljšim koncertom vaška godba na pihala «Veseli godci», ki je zaigrala vrsto poskočnih polk in valčkov. Koncertu je prisostvovala tudi delegacija novinarjev iz Slovenije, ki se je včeraj mudila na uradnem obisku na Tržaškem. V imenu delegacije je vse prisotne pozdravil Bogdan Pogačnik.

Po koncertu je gledališko skupina KD «France Prešeren» nastopila s krajšo igro v narečju «Karlo ne z'more . . . ana, dvej, tri . . .» Komično predstavo je napisala in režirala Tatjana Turko, nastopili pa so igralci: Mirjan Antodicola, Dorjana Fidel, Laura Kofol, Silvij Starec, Nevja Švara in Ingrid Žerjal. Za glasbeno spremljavo je poskrbel Giorgio Guštinčič.

Sinočnji večer v Boljuncu se je torej odvijal v znamenju veselja in smeha, ki ga med komedijo nikakor ni manjkalo.

Drevi zanimiv gledališki večer pri Sv. Ivanu

Drevi se nam na stadionu «1. maj» pri Sv. Ivanu obeta zanimiv in izjemen gledališki večer. Kulturno društvo «Slavko Škamperle» je povabilo v goste mladinsko gledališko skupino kulturnega društva «France Prešeren» iz Boljunca, ki se bo predstavila mestnemu občinstvu z uspelo gledališko lepljenko «S kakšno pravico ti rečem dober dan?». Premiera te predstave, ki jo je režiser Sergej Verč pripravil na podlagi motivov iz pesniške zbirke Marka Kravosa «Tretje oko», je doživela svoj krst prejšnji teden v Boljuncu. Predstava, ki je po svojem žaru in sporočilu nenavadno mladostna, pripoveduje skozi gledališko metaforiko pa tudi čisti špektakel o nekaterih veselih, manj veselih pa intimnih in žalostnih stvareh, ki jih je Marko Kravos opredelil kot «zamejska žalost».

Drevi se nam bo torej predstavila skupina mladih talentiranih ustvarjalcev in igralcev, ki so oblikovali dinamično, živahno gledališko predstavo, polno pristnega, lahkotnega, izvirnega gledališkega izraza, vendar suverenega in po sporočilnosti bogatega.

Predstava, ki je grajena na besedi in pesmih v originalni uglasbitvi Pavla Ote ter na koreografijah Nadje Kriščak, bo spričo tehničnih zahtev same uprizoritve, najbrž edina v mestu. Zato svetujemo vsem, ki je še niso videli, da drevi prihitijo v veliko dvorano na svetoivanski stadion!

Meduz je v Jadranskem morju čedalje manj. To je ugotovitev raziskovalke Alenke Malej, ki deluje v okviru Morskega biološkega observatorija v Portorožu. Od leta 1977 dalje so se meduze v našem morju čedalje bolj množile, zdaj pa kaže, da je ta ciklus mimo. Tudi v ribiške mreže se vpleta čedalje manj meduz. Pač pa je opaziti, da se na Jadranu še vedno krepi prisotnost rdečih alg.

Razna obvestila

Fotokrožek Trst 80 sklicuje danes, 5. junija, ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška 20/II sestanek članstva. Vabljeni.

Zastopnica zavarovalnice RAS Vida Giuliani, Ricmanje 55, obvešča, da ne posluje več. Zainteresirani naj se javijo v Trstu, Ul. Revoltella 6, tel. 040/767-284 ali na Trgu republike 1, tel. 040/7692.

Izleti

SPDT priredi ob priliki 10. tradicionalnega srečanja članov zamejskih planinskih društev s planinci iz matične domovine, ki bo v nedeljo, 14. t.m., avtobusni izlet v Bardo (Lusevera) v Beneško Slovenijo. Vpisovanje na sedežu ZSSDI, Ulica sv. Frančiška 20/2, še jutri, 6. junija, od 11. do 12. ure.

V nedeljo, 7. junija, priredijo starejši planinci izlet v Brkine, in sicer na Artviže. Zbirališče ob 8. uri na avtobusni postaji, odhod ob 8.20 z avtobusom, ki pelje na Reko. Povratek mimo Brezovice, Slop ter Tubelj z istim avtobusom. Kosilo iz nahrbtnika.

Združenje Union - Podlonjer obvešča, da bo odhod za Kumrovec - Krško dne 7. junija ob 6. uri s Trga Oberdank. Informacije dobite v Ul. Valdirivo 30, tel. 64-459.

Prosveta

Jutri ob 19.30 bo v Slovenskem kulturnem klubu v Ul. Donizetti 3 sezonski zaključni večer, ki ga posvečamo mladim ustvarjalcem. Sodelovali bodo s petjem ženski trio in moški sekstet, z igranjem na kitaro (countri glasba) s poezijarni Barbare Gruden, Suzi Pertot in Androta Merkuja. Pričakujemo tudi tebe.

SKD Tabor - Opčine «Mladinski oder» uprizori danes, petek, 5. junija, ob 16.15 v Kulturnem domu na Proseku Bevkovo delo «Črni bratje». Vabljeni!

Šolske vesti

Otroci vrtca in osnovne šole v **Borštu** vabijo na zaključno šolsko prireditev, ki bo jutri, 6. junija, ob 16.30 v dvorani pri šolskih sestrah.

Na osnovni šoli Prežihovega Voranca v Dolini bo jutri, 6. t.m., ob 18. uri zaključna šolska prireditev, podeljevanje Prežihovih bralnih značk in otvoritev razstave otroških likovnih in ročnih izdelkov s sodelovanjem otroškega vrtca iz Dolin.e. Razstava bo odprta tudi v nedeljo, 7. t.m., od 9. do 13. in od 17. do 20. ure.

Osnovna šola Oton Župančič - Sv. Ivan vabi na zaključno šolsko prireditev, ki bo v Marijinem domu v Ul. Brandesia jutri, 6. junija, ob 17. uri.

KD PRIMOREC
priredi jutri, 6. junija, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah **večer posvečen mednarodnemu letu handikapiranih.**

Sodelujejo otroška dramska skupina PD Sovodnje z Afriško praviico - režija Laci Cigoj, ravnatelj vzgojnega zavoda «E. Vatovec» v Strunjanu, prof. Darko Opara ter specialen pedagog Stanka Sosič
Vabljeni

PO KONČANI RAZPRAVI IN REPLIKAH

Miljski občinski svet bo drevi glasoval o letošnjem proračunu

Miljski občinski svet bo drevi poklican, da se izreče o najvažnejšem politično-programskem dokumentu, to je o finančnem proračunu za leto 1981. Sicer pa je odobritev proračuna že zagotovljena, saj vodi občino trdna večina, ki razpolaga s šestnajstimi od skupno trideset svetovalcev: miljsko občino upravlja, kot znano, levičarski odbor, ki ga sestavljata Lista Frausin, oziroma KPI ter socialistična stranka. Sinočnja seja je bila poleg nekaterih upravnih vprašanj v glavnem posvečena replikam posameznih odbornikov ter podžupana in župana na številna vprašanja in pripombe, ki so jih iznesli predstavniki strank opozicije.

Tako je odbornik Nicolini govoril o vprašanjih osebja, odbornik Vodopivec o zdravstvu, podrobneje o družinski posvetovalnici, odbornik Tremul o nekaterih vprašanjih športa in rekreacije, odbornik Mutton o mestni čistoči in o zelenih površinah, odbornik Campagna o prostorskem načrtovanju, o javnih delih in o investicijah, podžupan Rossini pa se je kot odbornik za proračun podrobneje zaustavil ob nekaterih poglavjih proračunskega dokumenta. Replika župana Bordona pa je bila politična značaja, saj se je v svojem jasnem posegu zaustavil ob politično-programskih smernicah, ki so vodile upravo pri njenem rednem delovanju. Ko je govoril o splošnih problemih, ki tarejo krajevno stvarnost, je župan Bordon poudaril, da obstajajo nekateri problemi, kot je na pr. vprašanje zakonske zaščite slovenske narodnostne skupnosti, ki so v teh krajih še posebno važni in ki jih je treba čimprej rešiti v skupnem interesu za skupno rast in kulturno sožitje obeh narodnostnih skupnosti, ki živita na tem ozemlju.

RAZSODBA POROTNEGA SODIŠČA

Skoraj pet let zapora za čuvaja ki je lani streljal na svojo ženo

Porotno sodišče (predsednik Lugnani, stranska sodnica Bottan-Gridelli, javni tožilec Staffa) je včeraj obsodilo 30-letnega zaprisluženega čuvaja Antonia Kodiljo na 4 leta in 8 mesecev zapora zaradi poskusa umora svoje 32-letne žene Terese.

Pripetilo se je 10. avgusta lani. Bil je vroč nedeljski popoldan in Kodilja je bil na svojem delovnem mestu v Ul. Sv. Frančiška pred stavbo št. 43, kjer ima sedež deželni elektronski center za informatiko. Moški, ki je bil živčno izčrpan, je telefoniral ženi, naj ga obišče. Ko je prišla jo je prosil, če bi mu šla po zavojček cigaret. Žena je res šla in ko se je čez čas vrnila, se je moškemu zdelo, da je njena zamuda sumljiva. Nastal je prepir, ki ga je podžgalo ljubosumje in Kodilja je s strelom ranil ženo, ki je bila že v sedmem mesecu nosečnosti. Ranjeno jo je pospremil v bolnico mimoidoči voznik (finančni stražnik Salvatore Lo Schiavo), medtem ko je Kodilja skrušen ostal na kraju, dokler ga nista policijska agenta aretirala.

Po tej obnovi dogodkov je sodnik Lugnani včeraj predal besedo obtožencu, ki je priznal, da je tisto nedeljo pil in zaužil pomirjevalna sredstva. Večkrat se mu je zgodilo, da je v pijanosti postal ljubosumen, čeprav mu žena ni dajala razlogov za to. Glede odnosa med njima pa je dejal, da je bilo vse v redu, čeprav je kdaj pa kdaj prišlo do manjšega spora. Tako je bilo tudi tisto nedeljo že navsezgodaj. Pred strelianjem pa ga je žena spet razdražila, ko mu je očitala, da je pijan in ni notela oditi. V trenutku jeze je zagrabil za pištolo, ki jo je nosil po dolžnosti in izstrelil strel, ne da bi hotel ženo umoriti.

Teresa Kodilja, ki je medtem rodila fantka, je včeraj potrdila dobre odnose, ki jih še vedno ima z možem. «Res je včasih pil in takrat je postal ljubosumen. Vendar ni bil nikoli nasilen z menoj. Prepričana sem, da me ni hotel umoriti in sem mu vse že odpustila,» je še dejala, potem ko je sodnikom orisala svojo verzijo o razpletu dogodkov.

Sledila so nato pričevanja Kodiljevega kolega, ki je točno opisal dinamiko prepira (obtoženec naj bi le v zadnjem trenutku potegnil na dan pištolo), finančnega stražnika in policijskih agentov. Psihiater Norcio je nato potrdil, da je Kodilja duševno popolnoma zdrav. Javni tožilec Staffa je premišljenost poskusa umora takoj zanikal, ob tem pa dokazoval, da je obtoženec v trenutkih, ko je streljal, dejansko hotel umoriti ženo. Bil je napet zaradi prepirov, zaradi užitega alkohola, zaradi ljubosumja, morda tudi zaradi «sitnih» reakcij svoje žene in ko je streljal, je streljal z namenom, da bi umoril. Zato je Staffa zahteval zani 5 let zapora, kar je le tretjina predvidene kazni za poskus umora, saj je upošteval vse olajševalne okoliščine in dejstvo, da se je Kodilja takoj pokesal dejanja.

Obtoženčev branilec Forziati pa je zahteval oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov, saj nihče ne more ugotoviti, kaj je Kodilja v tistih trenutkih nameraval. Po njegovem je le hotel prestrašiti ženo, iz pogojenih refleksov pa je samogibno odklopil varovalko. Živčnost in vinjeno stanje sta storila, da mu je nehote zbežal strel. Nadalje je Forziati ugotavljal, da bi Kodilja sprožil več strelov in bi bil pri ciljanju pazljivejši, če bi hotel res umoriti.

Preden so se sodniki podali v posvetovalno dvorano, je Kodilja vstal in prosil sodni dvor, «naj mu vrne srečo in družino.» Čez poldrugo uro pa mu ni preostalo drugega, kot da se je vrnil v svojo celico z upanjem, da bodo prizivni sodniki milejši.

VČERAJ ZJUTRAJ NA MEJNEM PREHODU PRI ŠKOFIJAH

Za milijarde lir mamila v libanonskem kamionu

Agenti finančne straže so včeraj na mejnem prehodu pri Škofijah v nekem libanonskem kamionu odkrili večjo količino mamil in aretirali šoferja in dva druga tuja državljana. Po prvih podatkih znaša vrednost zaplenjenega mamila na prostem tržišču več milijard lir, saj gre za skoraj 1900 kilogramov hašiša in skoraj 17 kilogramov neke druge vrste mamila, po vsej verjetnosti opija, vendar morajo še točno preveriti, za kaj pravzaprav gre. Na žalost pa je tudi ta akcija ponoven dokaz, da kljub hudim udarcem, ki so jih varnostni organi v zadnjem času zadali mednarodni razpečevalni mreži mamil, organizirano podzemlje še vedno deluje in da vsi kanali, ki peljejo skozi našo pokrajino z Bližnjega vzhoda, niso še docela pretrgani.

Včerajšnja akcija v vsem spominja na nedavna odkritja na mejnih prehodih. Agentom finančne straže se je velik prazen hladilnik z libanonsko evidenčno tablico takoj zazdel sumljiv. Pripeljali so dobro dresirane pse, ki so takoj zavohali mamilo, ki je bilo skrbno skrito v prednjih in zadnjih notranjih stenah vozila. Šoferja 41-letnega El Khourija Antoina Youssefa Milana, ki je libanonski državljan in se je že pred tem zaradi svojega nervoznega vedenja zazdel sumljiv, so nemudoma aretirali in prepeljali v koronejske zapore, kjer je na razpolago sodnim oblastem. Pri preiskavi so sodelovali tudi karabinjerji, agenti finančne straže pa so aretirali še dva druga tuja državljana, o katerih pa dosedaj nimamo podrobnejših podatkov. Na vsak način se preiskava nadaljuje

---

ZA MILIJON LIR PLENA V GOSTILNI «FERMO»

Ko je 55-letna Angiolina Fermo, lastnica gostilne «Fermo» iz Ul. Udine 69, predvčerajšnjim prišla na delo, jo je čakalo grenko presenečenje: neznanci so namreč vdrli skozi okno, ukradli 50 tisoč lir iz predala na pultu, 5 polic za hladilnikom pa še 280 tisoč. Poleg tega je izginilo še 30 steklenic vina in likerjev, polovica pršuta, 5 kolobarjev sira, nekaj salam ter tranzistor, vse v vrednosti okrog milijona lir.

Društvo Primorsko je imelo sinoči redni občni zbor

Sinoči je bil v srenjski hiši v Mačkoljah 1. redni občni zbor kulturnega društva Primorsko, ki se ga je udeležilo veliko število članov in gostov. Po poročilih predsednika, tajnika in blagajnika so občni zbor pozdravili predstavniki breških kulturnih društev, nakar je sledila razprava. O tem dogodku bomo še poročali.

Prispevki

Namesto cvetja na grob očeta Anamarije Baša darujejo kolegice in kolegi 50.000 za ŠD Jadran, 45.000 za TPK Sirena in 10.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

V spomin na gospo Milko Gerdol darujeta Elza in Tonči Pertot 10.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Nevia Legišo daruje družina Perčič (Salež) 10.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Albine Savi in Milke Gerdol daruje Olga Laković 10.000 lir za KD Rovte - Kolonkovec.

Namesto cvetja na grob Milke Gerdol daruje družina Junc 10.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob Eme Tomažič daruje Ladi Jazbec in družina 20.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina očeta Aleksandra Sirka darujejo kolegi uredništva Primorskega dnevnika 95.000 lir za KD Vesna.

Kulturno društvo «Slavko Škamperle»

vabi na predstavo

«S kakšno pravico ti rečem dober dan?»

gledališka lepljenka

MARKO KRAVOS — SERGEJ VERČ

v izvedbi mladinske gledališke skupine iz Boljunca.

V veliki dvorani na stadionu «1. maj» — Sv. Ivan, danes, 5. junija, ob 20.30.

SKD TABOR - OPČINE — pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev
KD RDEČA ZVEZDA - SALEŽ

ZAPLEŠIMO, ZAPOJMO...

4. revija otroških folklornih skupin

Jutri, 6. junija, ob 19. uri na igrišču v Zgoniku.
V nedeljo, 14. junija, ob 19. uri v Prosvetnem domu na Opčinah

PD Slovenec Boršt - Zabrežec

priredi jutri, 6. junija, ob 21. uri v srenjski dvorani v Borštu

GLASBENI VEČER

PROGRAM:

A. Vivaldi: koncert v e-molu za čelo in klavir
J. S. Bach: iz III. partite v E-duru za violino solo
R. Matz: melodija in capriccio za čelo in klavir
G. B. Viotti: koncert v a-molu za violino in klavir

NASTOPAJO:

violina - Igor Kuret; čelo - Peter Filipčič, klavir - Aleksander Rojc

PD «FRAN VENTURINI»
MLADINA OD DOMJA IN S KRMENKE

priredita 6., 7. in 8. junija

ŠAGRO

JUTRI, 6. MAJA:
ob 17. uri odprtje kioskov

NEDELJA, 7. MAJA:
ob 10. uri odprtje kioskov
ob 17. uri kulturni program: koncert ansambla «HLEDE» iz Števerjana — nastop pevskih zborov; celodnevne šole Domjo-Ricmanje, F. Venturini, Slovenec in V. Vodnik

PONEDELJEK, 8. MAJA: ob 14. uri odprtje kioskov

■ Vse tri večere bo igral ansambel «POMLAD»

ŠD MLADINA

prireja jutri, 6. t.m., ob 20.30 in v nedeljo, 7. t.m., ob 20. uri v Kulturnem domu Albert Sirk v Križu

BALETNI NASTOP

Vabljeni

KD RDEČA ZVEZDA

priredi, ob priliki 17. občinske razstave vin danes, 5. t. m., v zgoniški cerkvi koncert

vokalne skupine Ancilla Vocis

iz Ljubljane.
Umetniški vodja
Majda Hercog

Začetek ob 19.30 in ne ob 20.30 kot je bilo objavljeno prejšnje dni

Gledališča

VERDI

Danes, 5. junija, ob 20.30 za red A in jutri, 6. junija, ob 18. uri za red B bosta na sporedu enajsti, oziroma dvanajsti koncert v okviru letošnje pomladne sezone. Orkester, ki bo izvajal skladbe Mozarta in Prokofjeva, bo vodil Gabriele Ferro. Pri blagajni gledališča predprodaja vstopnic.

AVDITORIJ

Danes ob 20.30 v Avditoriju Jole Silvani in Witz Orkestra z delom «Un baul pien de ricordi». Rezervacija pri glavni blagajni. Za abonente popust.

Kino

Ariston 17.00 «Que viva Mexico». Režija S. M. Ejzenstein.
Eden 18.00 «Agente 007: Licenza di uccidere». Sean Connery, Ursula Andress.
Eden 18.00 «La mazzetta». U. Tognazzi, N. Manfredi.
Grattacielo 18.00 «Passione d'amore». L. Antonelli. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Fenice 17.00 «Vestito per uccidere». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 16.45 «Gigolò», D. Hemmingsa. D. Bowie, S. Rome.
Capitol 17.30 «Dalle 9 alle 5... orario continuato».
Cristallo 17.30 «Gente comune». Režija Robert Redford. D. Sutherland.
Vittorio Veneto 16.30 «Un uomo da marciapiede». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.00—22.00 «Rock'n roll high school».
Lumiere 16.30 «Bruce Lee, il maestro».
Mignon 16.30 «I guerrieri della notte». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Nazionale 15.30 «Porno segretaria particolare». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 14.30—22.00 «Super porno action». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Radio 16.00 «Le ninfomani». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

KUPIM prenosni šivalni stroj. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico.

PRODAM fiat 500 L, letnik 1972 v dobrem stanju. Telefonirati na št. 040/422128 ob večernih urah.

PRODAM prikolico znamke «roller» (3.80 m) v dobrem stanju, s šotorom. Ugodna cena. Tel. (0481) 82-779, v večernih urah.

IŠČEM 18-letnega vajenca za mizarsko delo. Tel. (040) 54-390 ob delovnem urniku.

OSMICO je odprl Silvester Švara (Trnovca 14). Toči belo in črno vino.

PRODAM «fiat 128 CL» - letnik 1976, 60.000 prevoženih km v dobrem stanju. Tel. (040) 227-284.

OSMICO je odprl Jožef Batistič iz Rupe št. 8. Toči belo in črno vino lastne proizvodnje.

OSMICO je odprl Pepi Sancin Sarnek (Dolina 112). Toči pristno belo in črno vino.

PRODAM «citroen LN» kub 600 - letnik 1978, v odličnem stanju. Tel. v uradnih urah 827 231 ali 231-833 zvečer

IŠČEM hišno pomočnico za temeljito čiščenje stanovanja v Barkovljah. Tel. (040) 412-507 vsak dan od 13.30 do 14.30.

VESPO 125 ali močnejšo kupim v gotovini. Tel (040) 52-277 v večernih urah.

ODDAM dva lepa psička. Oglejte si ju na Repentabru 51. Hrovatič, tel. 227 262.

DAJEM V NAJEM tri sobe za urade v strogem centru Gorice (opremljene ali pa ne). Prošnje zainteresiranih sprejema uredništvo PD v Gorici (Ul. XXIV Maggio 1/I), telefon 833 82

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 5. junija
FERDO
Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.50 — Dolžina dneva 15.33 — Luna vzide ob 8.18 in zatone ob 23.49.
Jutri, SOBOTA, 6. junija
MILUTIN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 28 stopinj, najnižja 21.6 stopinje, ob 18. uri 26,5 stopinje, zračni tlak 1011,5 mb nestanovitno ustaljen, veter jugozahodnik 12 km na uro, vlaga 57-odstotna, nebo skoraj jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Eleonora Patti, Giacomo Galgaro, Martina De Vecchi, Elisa Toniutti, Luca Di Biase, Paolo Della Schiava.

UMRLI SO: 81-letni Costantino Cossetto, 74-letni Antonio Peloza, 67-letni Giordano Bazzarini, 72-letna Giovanna De Leo por. Pagano, 75-letni Giovanni Pitacco, 66-letna Margherita Brieger vd. Fois, 45-letni Leonardo Milazzo, 83-letna Maria Zupin, 82-letna Margherita Sillich vd. Muscariello, 82-letna Olga Placer vd. Trampuz.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Via le Miramare 117, Ul. Combi 9, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel 228 124, Bazovica tel 226 165, Opčine: tel 211 001; Prosek: tel 225 141; Božje polje Zgonik: tel 225 596, Nabrežina: tel 200-121; Sesljan: tel 209-197; Žavlje: tel 213 137; Milje: tel 271-124

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 732 627, predpraznična od 1. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure tel 68 441

Rif. D.V.A. — 1

POSLOVODJE PODROČIJ

Smo srednjevelika industrijska družba z vodilno vlogo na našem področju (reprodukcijski material), z izredno novimi in tehnološko dovršenimi proizvodi, z odličnim prikazom znamke, ki jo podpira solidna reklama.

V okviru programa za okrepitev komercialne organizacije iščemo

POSLOVODJE PODROČIJ za:

PIEMONT - LIGURIJO: sedež delovnega mesta - Turin
LOMBARDIJO: sedež delovnega mesta - Milan
VENETO: sedež delovnega mesta - Padova - Mestre

Zahtevani pogoji:
— Diploma in/ali univerzitetna diploma.
— Starost 30/35 let.
— Izrazita poslovna sposobnost predvsem v prodajni stroki, ki naj jo poslovodja popolnoma avtonomno dokaže v prvi osebi ali s pomočjo zastopniške mreže.
— Vsaj triletna delovna izkušnja v sektorju reprodukcijskih dobrin — storitev, na enakih področjih ali v moderno organiziranih poddjetjih.
— Razpoložljivost delovanja predvsem izven sedeža.

Družba nudi:
— Vključitev v podjetje in tržišče z obsežno problematiko, ki pa sta izredno dinamična, polna perspektiv tako z ekonomskega vidika kot možnosti napredovanja.
— Odgovornost v vodenju poslovanja in operacij na zaupanih področjih.
— Vključitev v najvišje uradniške kadre.
— Stalen osebni dohodek, ki odgovarja poslovni ravni kandidata z visokimi dodatki.
— Družbeno prevozno sredstvo (brez reklamnih napisov).

Upoštevajoč obsežnost naloge, smo zainteresirani stopiti v stik edinole s tistimi kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje. Prosimo torej, da odpošljejo podrobni curriculum na:

CASSETTA N. 17/D SPI 34100 TRIESTE

ARCI — ZSKD — ZSSDI

RINGA - RINGA - RAJA - GHIRI - GHIRI - GAIA

PRAZNIK ZA OTROKE IN ODRASLE

Gledališče, folklora, glasba, ples, odbojka, animacija — dobro založeni kioski in domače vino

JUTRI, 6., IN V NEDELJO, 7. JUNIJA 1981,
OD TRGA GOLDONI DO STADIONA «1. MAJ»

HUDA PROMETNA NESREČA VČERAJ OB 14.07 NA POKRAJINSKI CESTI PRI FOLJANU

Štiri osebe mrtve in petnajst ranjenih v trčenju med avtobusom in bagerjem

Avtobus, v katerem so bili v glavnem dijaki, je pri prehitevanju oplazil težak bager - Med žrtvami tudi šofer avtobusa - Ranjenci v glavnem iz Pierisa in okolice

Štiri osebe so izgubile življenje, trinajst je ranjenih, od teh nekateri hudo. Tak je prvi in začasen obračun tragedije, ki se je pripetila včeraj, nekaj minut po 14. uri na pokrajinski cesti št. 1 med Foljanom in Pierisom, v bližini električne transformatorske centrale. Med prehitevanjem je avtobus gradeškega podjetja La Gradese, v katerem so se peljali v glavnem dijaki, ki obiskujejo srednje šole v Gorici, trčil v žlico velikega bagerja, ki je nepričakovano pripeljal na cesto, z nekega gradbišča na levi strani ceste. Težki stroj, ki ga je upravljal 37-letni Cecilio Lusa iz kraja Feltre, delavec gradbenega podjetja La Bellunese, je pripeljal na cesto z močno dvignjeno lopato in prav to je po vsej verjetnosti razlog, da je obračun nesreče tako tragičen. Lopata je namreč povsem razparala levo stran avtobusa v višini sedežev.

Izredno močan udarec je utrpela prednja leva stran in po nadaljnjem poteku nesreče sodeč, je bil šofer takoj mrtev. Avtobus je namreč po trčenju zapeljal v desno, porušil nekaj desetin metrov obcestne mreže ter po s koruzo zasejani njivi nadaljeval vožnjo še kakih 100 metrov, preskočil globok jarek, rul debelo drevo ter končno obstal.

Reševalcem, med prvimi je skušal ponesrečencem pomagati 41-letni Giorgio Godeas, občinski uradnik v Foljanu, zatem so pritekli vojaki iz bližnje vojašnice in nekateri delavci, se je nudil strašen prizor. Iz avtobusa so prestrašeni in okrvavljeni poskakali dijaki in nekaj starejših potnikov. Marsikdo se je zvijal od bolečin. V razbitem avtobusu so ostala tri trupla, na šoferskem mestu truplo 54-letnega Giacoma Corbatta iz Gradeža, očeta štirih otrok, v prednjem delu še dve ženski trupli, od katerih eno brez glave. V tržiško bolnišnico so prepeljali 13 ranjencev, od katerih sta dva, ki so ju premestili v Trst, v skoraj brezupnem stanju.

Cesto so kmalu zatem tudi zaprli za ves promet ter se lotili tragičnega opravila identifikacije žrtev, ugotavljanja dinamike ter morebitnih odgovornosti hude, pravzaprav ene najhujših prometnih nesreč na Goriškem v zadnjih letih.

Pravzaprav naj bi bil potek nesreče nasaj na podlagi prvih izjav, ki smo jih zabeležili včeraj na kraju nesreče same, sila preprost. Avtobus gradeškega podjetja, ki je običajno nabito poln z dijaki in odpelje ob 13.30 z avtobusne postaje v Gorici, je na omenjenem, razmeroma ravnem odseku ceste, prehitevал šolski avtobus, ki ga je upravljal že zgoraj omenjeni Giorgio Godeas in v katerem ni bilo dijakov. Ko je bilo prehitevanje že skoraj dokončano, se je na levi strani ceste nenadoma pojavil bager, z dvignjeno lopato, in nesreča je bila tu.

Sinoči smo izvedeli, da so šoferja bagerja aretirali pod obtožbo večkratnega nenamernega umora.

V razbitinah avtobusa so umrli: 54-letni šofer Giacomo Corbato iz Gradeža, 19-letna Derna Ballaminut iz Špetra ob Soči ter 30-letna Lia Zucchetto iz Ogleja, v tržiški bolnišnici pa je za posledicami nesreče umrla 17-letna Cristina Furlan iz Špetra ob Soči. V tržaško bolnišnico so sprejeli s strogo pridržano prognozo Miriam Marcutti iz Cervignana ter 18-letnega Maura Sella iz Šempetra ob Soči. Njuno stanje je izredno resno.

Devet ponesrečencev se zdravi v tržiški bolnišnici s prognozo okrevanja od 20 do 10 dni, nekatere pa so že odpustili iz bolnišnice. V Tržiču se zdravijo 17-letna Elvira Benatti, 17-letna Loredana Vocca, 37-letna Giovanna Mochiut Pacorig in 17-letni Paolo Mochiut, 15-letna Cristina Benedetti, 16-letna Simona Grion, 15-letna Valentina Cecchin in 15-letna Arianna Cecchin. Vsi so doma iz Pierisa. Iz bolnišnice pa so včeraj že odpustili 17-letnega Marca Braulina, 16-letno Eliano Lorenzut, 69-letno Angelo Drius ter 17-letno Silvo Malaroda. Obračun hude nesreče še ni dokončen.

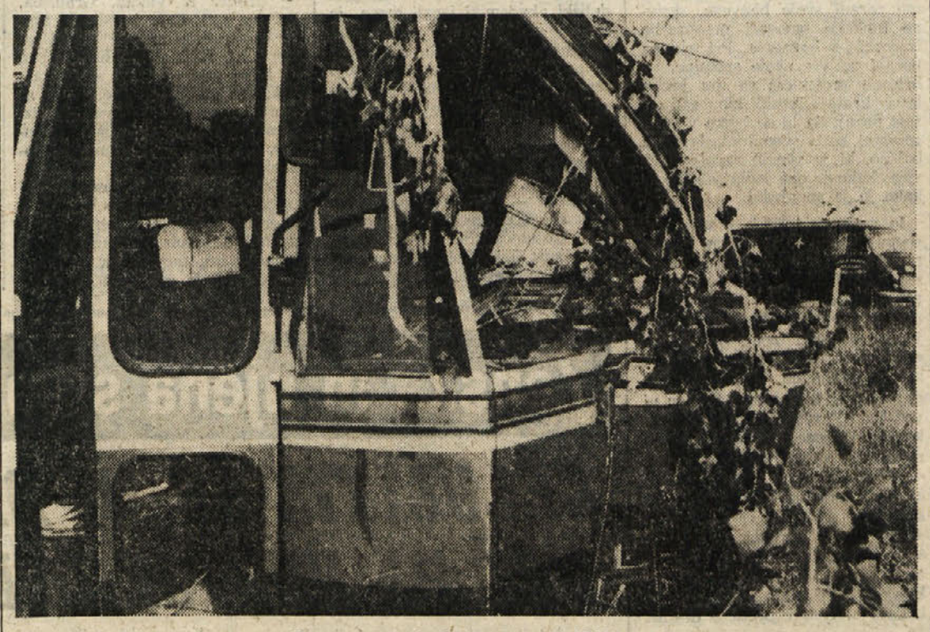

Prizor po strahoviti nesreči pri Foljanu

Notranjost avtobusa po nesreči

KONFERENCA O KMETIJSTVU V PONEDELJEK V GORICI

Priložnost za vrednotenje deleža Slovencev v kmetijski dejavnosti

«Prejšnja občinska uprava je naročila raziskovalni ustanovi SODECA v Gorici raziskavo o stanju kmetijstva v goriški občini. Ta študija je izdelana in občinska uprava hoče na osnovi izsledkov te študije poiskati ustrezne ukrepe za ovrednotenje kmetijstva,» je dejal odbornik za načrtovanje Gianni Ciuffarin. «S tem namenom sklicujemo prihodnji ponedeljek v deželnem avditoriju razpravo o goriškem kmetijstvu, na kateri bodo spregovorili strokovnjaki Colombo, Gregori, Mogorovic in drugi, da bi poiskali načine in poti, kako dvigniti kmetijstvo, ki je doživelo hude udarce z izgradnjo infrastruktur. Potrebno bi poiskati skupne rešitve z deželnim odborništvom za razvoj kmetijstva, da bi ta sektor postal aktivnejši kot je doslej. Podatki raziskave namreč kažejo, da znaša povprečna starost v kmetijstvu zaposlenih oseb 57,7 leta, kar pomeni, da je starostna doba zelo visoka. Mladi so skoraj povsem zapustili kmetijstvo, ali pa se z njim ukvarjajo kot s postransko dejavnostjo, ki jim pomaga zaokrožiti prejemke, ne pa se pristavil občinski odbornik Ciuffarin.

Ob tem je povedal še to, da je občinski urbanistični načrt dokončno odobren in da so v njem točno opredeljena kmetijskim dejavnostim namenjena področja.

Z ohranjanjem obdelovalnih površin je najtesneje povezan tudi dosti obravnavan in sporen načrt gradnje variante državne ceste 56, ki naj bi hitreje povezala Gorico z Vidmom. O tej cesti se veliko razpravlja, in zadnjič so javno o njej spregovorili kmetje na svojem strokovnem posvetu na ESPOMEGO. Doslej izoblikovana stališča o tem vprašanju so si nasprotujoča. Na eni strani so kmetje, ki so radikalni nasprotniki načrta, na drugi strani so politične sile, ki se ogrevajo zanj. Za objekt je namenjenih osem milijard lir (prva faza), zadostovala pa bi ta vsota za cesto od Ločnika do Birše. Krminska občina odločno nasprotuje, da bi novo cesto zgradili po njenih plodnih njivah. Drugi del problema se odpira v videmski pokrajini, kjer je cesta speljana skozi pet ali šest velikih naselij, zaradi katerih se promet upočasnjuje in je za pot v Videm po državni cesti ob koncih, torej skoraj ves dan, potrebnega več časa kot pa po avtomobilski cesti.

Tudi o varianti državne ceste 56 bo tekla beseda na ponedeljski kmetijski konferenci. Pa najbrž še o tolikih drugih značilnostih goriškega kmetijstva, med drugim tudi o tem, da je kmetijstvo v skorajšnji izključni slovenski domeni, da imamo razvito vrtnarstvo, vinogradništvo in da bi morali na tej konferenci nastopiti s tehtnimi predlogi.

RAZPRAVA O VAŽNIH VPRAŠANJIH

DANES V VIDMU SESTANEK DEŽELNIH VODSTEV PSI IN PLI

Na dnevnem redu tudi osimski sporazum in globalna zaščita manjšine

Cela vrsta vprašanj bo na dnevnem redu današnjega sestanka deželnih delegacij PLI in PSI v Vidmu. Na sestanku, ki mu bodo prisostvovali načelniki skupin v deželnem svetu, bodo razpravljali o enotnosti dežele, o krizinih obratih, premoščanju kriznih stanj, o odnosu med zasebno in javno pobudo v gospodarstvu naše dežele, o možnosti ponovnega pogajanja o gospodarskem delu osimskega sporazuma, o globalni zaščiti manjšine in o težavnem stanju goriškega kmetijstva.

Liberalci bodo nadalje predlagali, da v sodelovanju obe stranki zahtevata od bodoče vsedržavne vlade, naj pri evropski skupnosti doseže priznanje evropskega značaja naše dežele. Takšno priznanje bi nam dalo polno pravico do kreditov in pobud, ki jih evropska skupnost že priznava deželam s takšno značilnostjo. V tiskovnem sporočilu o pobudah PSI in PLI poudarjajo, da je skupnost pokazala interes za takšen status dežele Furlanije-Julijske krajine, vendar ni še polnopraven, ker vlada takšne zahteve ni še postavila in celo kaže malo zanimanja, da bi naši deželi takšen status sploh privoščila.

REZERVACIJE V GOSTILNI
SILVANE MRAK
na Jazbinah, za jutrišnji gostinski večer, lahko sporočite tudi po telefonu 390-246.

Metilni alkohol v žganju

Metilni alkohol nastaja ob destilaciji žganja. Gre za strupeno in zdravju sila škodljivo snov, ki ob daljšem uživanju povzroča slepoto in druge spremembe v človekovem organizmu. Zato tudi zakon določa najvišjo dovoljeno stopnjo metilnega alkohola v žganju. Prisotnost te nevarne snovi je mogoče vsaj približno točno ugotoviti v obratih, kjer je destilacija urejena na industrijski način, saj je celoten postopek pod stalnim in strogim nadzorstvom, ne toliko zaradi ugotavljanja več ali manj škodljivih snovi, ampak zaradi davščin, ki jih država ima od te dejavnosti. Drugače pa je z domačim žganjem, oziroma s tisto kapljico, ki jo kuhajo vinogradniki sami, zlasti v krajih čez mejo, kjer veljajo drugačni predpisi glede žganjekuhe. Glede pristnosti res ni kaj ugovarjati, vendar pa je v takem pridelku najbrž tudi stopnja metilnega alkohola precej visoka.

O tem vprašanju je tekla razprava pred goriškim okrajnim sodiščem, pravzaprav kazenski postopek proti 80-letnemu podjetniku Giacomu Rigonatu, lastniku znane istoimenske tovarne žganja in žganih pijač, ki ima obrata v Červinjanu in v Gorici. Pristojni organi so namreč ugotovili, da je bila stopnja metilnega alkohola v žganju, ki je bilo v prodaji, za malenkost višja od maksimalno dovoljenje. Odtod prijava in sodni postopek, ki pa se je zaključil s popolno oprostitvijo obtoženca. Sodišče je namreč ugotovilo, da poteka celoten proizvodni proces od destilacije do polnjenja v steklenice pod strogim nadzorstvom tehničnega finančnega urada UTIF, destilat pa je podvržen tudi predhodni analizi. Odkod torej višja stopnja metilnega alkohola, ki je bila ugotovljena v žganju? Odgovor bi lahko našli v samem postopku za analizo o prisotnosti in količini metilnega alkohola. Postopek (tudi tisti, ki se ga poslužujejo v laboratorijih, kjer opravljajo analize po nalogu carinske, zdravstvene in drugih služb) je namreč na kromatski osnovi. Vzorcu dodajo reagent, ki povzroči bolj ali manj intenzivno obarvanje. Tako obarvan vzorec nato primerjajo z lestvico barv, da ugotovijo (približno) količino metilnega alkohola. Občutljivost za barve pa je dokaj relativna zadeva, saj je zaznavanje barv različno od osebe do osebe. Odtod tudi popolna oprostilna razsodba za Rigonata.

Danes pričetek partizanskega praznika

Danes se bo pri športni hali v Podgori začel tradicionalni partizanski praznik, ki ga prireja borčevska organizacija VZPI - ANPI. Osrednji del prireditve bo v nedeljo, 7. junija, ob 18. uri, ko so na sporedu pozdravni govori. Sodelovala bo anhovska godba na pihala s partizansko pesmijo. Postregli bodo s partizanskim golažem. Večer bodo zaključili s plesom, še poprej (ob 21. uri) pa bodo izvolili miss VZPI - ANPI za leto 1981.

Danes ob 18. uri bodo slavnostni prostor odprli za občinstvo, ob 20. uri pa bo tekmovanje v briškoli za 64 parov.

V primeru slabega vremena bo prireditev v pokritem prostoru.

Pripombe delavcev namakalnega konzorcija

Delavci krminsko - gradiščanskega namakalnega konzorcija so opozorili javnost na celo vrsto odprtih vprašanj. Predvsem so se ustavili ob časopisnih vesteh, po katerih naj bi bili namakalni kanali s plačilom treh zaostalih mesečnih obrokov pripravljeni sprejeti vodo za namakanje. Edina resnična trditev v časnikih je po besedah delavcev konzorcija v tem, da je kmečki svet globoko vznemirjen spričo vse prej kot urejenega stanja in da je tudi osebje konzorcija nezadovoljno, ker še vedno niso obnovili pred dvema letoma zapadle pogodbe.

V svojem tiskovnem sporočilu pravijo, da kanali sploh niso sposobni sprejeti vode, ker jih je potrebno po vsaki zimi, ki jih močno poškoduje, najprej popraviti. Zavračajo nadalje vsak namig za njihovo nizko delovno storilnost in dodajajo, da je bila njihova udeležba v sindikalnih bojih zgolj simbolična in da bo tudi današnja skupščina, na kateri bodo pregledali stanje, v večernih urah, da ne bi proizvodnim potrebam odvzemali dragocenih delovnih ur.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «L'ultimo combattimento di Chen». Bruce Lee in G. Jung. Prepovedan mladini pod 14. letom.
CORSO 18.00—22.00 «I carabbinieri». J. Brancardi. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Lo specchio del piacere». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00 — 22.00 «Saranno famosi».
PRINCIPE 18.00—22.00 «Gente comune».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Šerif iz vsemirja». Italijanski film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Štirje potepuhi». Ameriški film.
DESKLE Danes zaprto.

Samostojna turistična ustanova v Gradišču ob Soči
Deželna enoteka «LA SERENISSIMA»

obiščite

VINSKO RAZSTAVO
GRAN PREMIO NOÈ

Jutri je na vrsti degustacija rdečih vin. V nedeljo pa boste lahko pokusili ribani sir parmigiano - reggiano z vini naše dežele.

VABLJENI!

TEDEN FOLKLORNIH PRIREDITEV V KORIST HANDIKAPIRANIH OSEB

V Gorici bo od 7. do 15. junija, na pobudo goriške občinske in pokrajinske uprave ter v sodelovanju z nekaterimi drugimi ustanovami, ki skrbijo za fizično in duševno prizadete osebe, vrsta folklornih, glasbenih, likovnih in drugih prireditev. Teden handikapiranih, tako so dali ime tej pobudi, se bo pričel 7. junija ob 17. uri s folklorno prireditvijo na sedežu skupine Santa Gorizia, kjer bodo nastopili plesalci iz Zalaegerszega. Istočasno bodo odprli razstavo slik, ki so jih prispevali nekateri goriški slikarji ter razstavo keramičnih izdelkov in lutk, ki so jih oblikovali v zadrugah La ruota in La felce.

Zaključna prireditev tedna handikapiranih bo v ponedeljek, 15. junija, ob 20.30 v dvorani Unione Ginnastica Goriziana.

Slike so prispevali Laura Baschier, Nucci Clemente, Fernando Alvarez, Renzo Moreu, Carmine Guadagnino, Adriano Velussi in Mirella Collenz, svoje sodelovanje na prireditvi pa potrdili sledeči glasbeni poustvarjalci oziroma odrski umetniki: Gelindo Titiliti, I bintars, Gino Pipia z ansamblom, Gigi Lo Re, Riccardo Canali, Mario Pirolo, glasbena šola Amis di Luzzinis, trio Licia Breganta ter orkester Borgo Castello.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni, Raštel 52, tel. 83-349.

ŠOLA GLASBENE MATICE
GORICA

vabi na

1. ZAKLJUČNO PRODUKCIJO

goriške šole Glasbene matice, ki bo danes, 5. junija, ob 20.30 v predavalnici v Ul. Croce 3.

JUTRI ZVEČER NA STADIONU «1. MAJ» PRI SV. IVANU

Ljubljanska akademija s Strniševimi «Žabami»

Delo režira Sergij Verč, igrajo pa v njem slušatelji oddelka za dramsko igro ljubljanske Akademije za gledališče, radio in film

Jutri zvečer bo na stadionu «1. maj» v okviru prireditve «Ringa, ringa, raja . . .» nastopila tudi Akademija za gledališče, radio, film in televizijo iz Ljubljane oziroma njeni lanski absolventje, ki so ob sklepu svojega štiriletnega študija uprizorili moraliteto slovenskega pesnika in dramatika Gregorja Strnise «Žabe» ali «Priliko o ubogem Lazarju».

Kritika je poudarila, da je iz te javne diplomske predstave moč razbrati strokovno usposobljenost in umetniško strukturiranost mladih slušateljev oddelka za dramsko igro, kakor tudi iznajdljivost in kreativni pogum «obeh, ki držita niti predstave v svojih rokah — režiserja in dramaturga».

Silva Čušin (babica, Evica), Bine Matoh (točaj, hudič), Pavel Ravnohrib (ubogi in bogati Lazar) so pokazali, da lahko slovenska gledališča z vso resnostjo računajo na mlado, svežo silo, ki si vsaj zaenkrat močno prizadeva iztisniti iz sebe vse svoje gledališke sposobnosti, kakor so «bile razvidne iz postavitve». In dalje: «režijsko vodstvo Sergija Verča jim je omogočilo oblikovanje značilnih vlog v širokem zamahu, ki lahko izkaže igralsko intenziteto v polnem pomenu».

«Žabe», ki sodijo med najizrazitejša besedila slovenske povojne dramatike, pripovedujejo o ubogem poštarju Lazarju, ki je prisiljen prenočevati na vmesnem in zato izjemnem mestu v krčmi «Žabe». Razgali se pred elegantnim in skrivnostnim točajem, ki mu zaradi svoje bistvene, skrivne funkcije omogoči preobrazbo iz reveža v bogataša. Pri tem pa pozabi na vse svoje spomine, izbrisana preteklost se mu javlja le v kratkih prebliskih, rad bi spet nazaj, da bi se lahko v svoji «prvotni koži» spominjal skupaj z babico, ki je včasih zapeljiva Evica, kako je ona jedla jabolko in kako jo je on gledal.

In vmes še igranje s smrtjo, s spominom, z zamenjanimi vlogami. Potem ko se izpelje trinajsta menjava, se Lazar spet napol streznjen zbudi v prvi pomladni dan, ki je usodno določil točaja, ki ni samo točaj, pač pa še mnogo več. Lazar spet pogreša v sanjah odkrit lik, ki pa je zdavnaj prevzel novo vlogo. Babica ni več Evira, krčma se zapira, brezkončno življenje na meji fizike in metafizike stoji (ne teče) naprej, v zraku pa ostane odzven besed, ki tako značilno megličaste z usodnostjo polnijo ves prostor: «Kdor je ves od tega sveta, s tistim se rad hudič igra». Tako je torej znana Strniševa moraliteta, ki slejkoprej ostaja eden ključnih tekstov slovenske poetične drame.

Pa še odmevi iz kritik. Jernej Novak je v ljubljanskem «Dnevniku» zapisal, da je po zaslugi ustvarjalcev akademijske predstave ta moraliteta znova spregovorila z odra — «pa ne samo to — mladi gledališčniki so ji dali povsem novo interpretacijo (krstna uprizoritev «Žab» je bila pred desetimi leti v Mali Drami in v režiji Mileta Koruna, op.ur.) ter tako potrdili svojo kreativno moč in umetniško vrednost besedila, saj je bila dramaturško in režijsko to dognana, premišljeno zasnovana in čisto oblikovana predstava». Andrej Inkret pa piše v «Delu», da je «predstava ‚Žab' nastala na podlagi natančno premišljenega in uravnoteženega izbora Strniševega besedila, bila je gladka in pregledna, zanesljiva v ritmu in poudarkih — mehko prepuščena nareku svoje poetične logike in njene dramatične povednosti».

Predstavo, ki so jo mladi gledališki akademiki igrali doma, jo uprizorili na vseh pomembnejših slovenskih gledaliških srečanjih, jo posneli za slovensko televizijo ter jo uprizorili tudi na mednarodnem festivalu enodejanke v Arezzu, kjer so odnesli prvo nagrado, so pod vodstvom docentov Kristjana Mucka in Zvoneta Šedelbauerja, pripravili — poleg omenjenih — še dramaturg Dušan Dolamič, scenografka Meta Hočevar, kostumografka Alenka Bartl, komponist Jani Golob, koreografka Lojzka Žerdin ter drugi.

POMEMBNA POBUDA USTANOVE IRFOP

NA TEČAJU ZA SLEPE TELEFONISTE TUDI POUK SLOVENSKEGA JEZIKA

Tečaj obiskujejo študentje iz vse dežele - Veliko zanimanje za življenje v Sloveniji, vendar primanjkujejo ustrezni učbeniki

Ustanova IRFoP (Istituto Regionale per la Formazione Professionale) je že dalj časa imela v načrtu tečaj za slepe in slabovidne telefoniste. Problemov je bilo precej, predvsem kar se tiče struktur. Družba SIP je obljubila svoje sodelovanje in pomoč s tehnične strani, toda ustanova ni imela specializirane opreme in ni razpolagala z internatom, kjer bi lahko študentje med tednom prebivali (saj je bilo veliko zainteresiranih tudi iz drugih krajev, kot na primer iz Vidma, Gradišča, Belluna itd). Zato je ponudil svoje prostore in pomoč zavod za slepe «C. Rittmeyer». Ker je pač ta tečaj prvi tovrstni, so nastale nekatere manjše težave, ki pa se z dobro voljo in medsebojno izmenjavo mnenj in želja (študentov, profesorjev in tehničnega osebja) sproti rešujejo.

Učni program je obsežen, saj poleg teorije in prakse v zvezi z uporabo telefonske centrale obsega tudi strojepis, italijanščino, telovadbo itd. ter seveda tudi tuje jezike, saj je prav, da telefonist obvlada kaki tuj jezik, vsaj toliko, da razume telefonsko sporočilo in ga tudi pravilno zabeleži in posreduje. Seveda je izbira prvega tujega jezika padla na angleščino, drugi tuj jezik pa, ki se na tem tečaju poučuje, je slovenščina. Mislim, da je treba to poudariti, posebno ker se take pozitivne pobude največkrat spregledajo, ki pa vendar obstajajo in jih je vedno več, saj se slovenščina na nekaterih drugih italijanskih šolah že poučuje. Seveda tu ne gre za kake «srednje» šole, pač pa za ravno tako «vredne» poklicne šole (npr. ENFAP).

Tečaj obsega v celoti 1650 ur, od teh odpade tisoč ur na prvi letnik in 650 na drugi, ob koncu vsakega letnika polagajo študentje izpite. Nekaj jih je ob koncu prvega letnika padlo, nekaj jih je prestopilo v drugi letnik, tako da sedaj obiskuje tečaj (2. letnik) 11 študentov.

Večina jih je popolnoma slepih, nekaj jih je slabovidnih. Starost niha med 18. in 24. letom (le en študent je starejši); nekateri imajo srednješolsko izobrazbo, eden ima za seboj šolo za prevajalca, nekateri pa nižjo srednjo, toda to tečaja prav nič ne ovira.

S slovenščino so začeli vsi od začetka in so se zelo marljivo in z veliko vnemo posvetili temu jeziku. So zelo pozorni, kar neverjetno je včasih, kako «registrirajo» slovenske izraze, ki jih slišijo tu pa tam od kakega slovenskega prijatelja ter potem sprašujejo, če in kako jih lahko rabijo. Poslušajo tudi slovenski radio, tržaški in ljubljanski in pravijo, da opazijo razliko, kar zadeva izgovarjava.

Od časa do časa posvetimo kako uro splošni kulturi, saj nekateri vedo o Sloveniji zelo malo ali pa sploh nič. Opazila sem, da jih zelo zanima ustroj šole in zaposlitve, posebno kar zadeva slepe in slabovidne, pa tudi samoupravljanje, zgodovina in zemljepis, nadalje katere so tipične slovenske jedi, glasbila ipd. Na Zvezi slepih v Trstu je na razpolago revija «Naš prijatelj», ki jo izdaja Zveza slepih in slabovidnih Slovenije. Potem te revije so zvedeli, da obstaja priročnik za slepe telefoniste in to v več jezikih. Izrazili so željo, da bi bili o tem kaj več informirani in smo pisali na ZSSS v Ljubljano ter sedaj čakamo na odgovor.

Velike težave pa imam z učbeniki, ki jih sploh ni (saj jih ni niti za navadne tečaje slovenščine za začetnike, kajti Povejmo slovensko, Slovenščina za tujce in pa Kacinova Slovnica za začetnike sploh ne pridejo v poštev. To vem iz lastne izkušnje. So sicer dobre knjige, a pretežke za tistega, ki prvič pristopi k jeziku) zato si moram sama sproti sestavljati tekste ipd. Ob tem vprašanju pa bi se bilo prav nekoliko zamisliti, saj se bo tečaj, kot kaže, nadaljeval v prihodnjih letih, uspeha in zanimanja je namreč veliko.

(ml)

Iz umetnostnih galerij

Mario Calusa razstavlja monotipije

Odkar se je Mario Calusa pred dobrim desetletjem začel pojavljati v javnosti, se tekom let njegovo krajinarstvo ni veliko spremenilo. Na zadnji njegovi razstavi pa je bilo že očitno, da v njegovo prikazovanje stvarnosti vdirajo nekakšna obnovitvena hotenja, da v intimnosti slikarjeve podzavesti vre nekaj novega. Pravi pravcati izbruh vsega tega pa predstavlja njegova zdajšnja razstava v galeriji «Al Bastione». Ne prikazuje pa tu Calusa novih platen, pač nekaj povsem novega, namreč lepo število res zanimivih monotipij, razporejenih po stenah in še v zajetni mapi.

Prvo, kar ugotavljamo ob obisku razstave, je čudoviti barvni čar novih del, ki ga sproščajo tisočeri prepleti barvnih odtenkov vseh vrst. Drugo, še važnejše pa je njihov abstraktno ekspresionistični videz, ki pa vendarle dopušča gledalčevi domišliji, da v poljubnem obziru odkriva v njih zasnovah dozdevnost cvetnega ali živalskega prvotnega bistva, začenši z rahlimi travami pa do pošastnih zmajev.

Seveda ne morejo nova dela Caluse biti zgolj sama sebi merilo, ne glede na druge umetniške izkušnje. Nasprotno, teh je veliko, zelo veliko. Vendar bi dejali, da v najboljši izbiri njihovih pobudnikov, ki jih danes ne bomo navajali, ko pa slikovno — obveščevalna sredstva posredujejo njihovo bitnost tako rekoč že v trenutku njihovega nastajanja po vsem svetu. Pomembno je pri tej obnovi Calusove umetniške dejavnosti ugotoviti, da očitna stilna zamudnost ima kot glavni cilj razburiti v nas predvsem estetska občutja, zdaj tiho prijetno, zdaj močno razgibano naglašenega doživljanja grafične igre zamotanega plesa prekipevajoče množice obarvanih potez in razmazov, spretnost pač, ki jo dosega z najrazličnejšimi ne vedno ortodoksnimi sredstvi nanašanja barv na papir. S pričujočo novostjo v umetnosti Caluse pa ni rečeno, da se umetnik odreka svojemu krajinarstvu. Ostala bo kot drugotna dejavnost dela, kot izraz poživljanja tržaške grafike v poseonosti abstraktne lepote monotipij.

M. B.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Ženska in njena stvarnost

CELULITIS ŠE NI DEBELOST PAČ PA VNETJE DELA TKIVA

V teh dneh, ki napovedujejo že pravo poletje in ki so tudi zato lahko prvi predah po zmagoviti referendumski bitki, pa čeprav sproti prinašajo celo kopico težav in problemov, se lahko vseeno nekoliko posvetimo vprašanju, ki je resnejše, kakor je videti na prvi pogled in ki je za nekatere posameznice celo prava tragedija.

Poletje prinaša kopanje in nujno obvezuje razgaljanje lastnega telesa z zapovedjo, ki je obvezujoča predvsem za žensko, da je postava prikupna in v skladu z modnimi diktati.

Prva modna zapoved je še vedno vitkost in tako se večina žensk vsako poletje sooča z odvečnimi kilogrami, predvsem če se primerja z modeli, ki jih vsiljujejo razne revije in reklame.

Toda o tem kaj več morda kdaj drugič, tokrat bi na kratko opozorili na pojav, ki ga nekateri mogoče obravnavajo kot lepotno napako, ki pa je predvsem bolezen. Celulitis, zastrašujoča beseda, ni pretirana debelost, temveč pravo vnetje, ki se loti pretežno ženskega podkožnega tkiva. Nanj vedno češče opozarjajo strokovnjaki, ki tokrat soglašajo s tistimi, ki se posvečajo negovanju ženske zunanjosti.

V tem primeru torej velja pravilo, da lepa zunanjost pomeni hkrati tudi zdravje. Ni pa že vsaka odvečna maščoba celulitis: to je moč ugotoviti z enostavnim poskusom. Če se na mestih kjer se navadno pri ženskah nabira maščoba — na stegnih, zadnjici, kolenih in ramenih — na pritisk palca in kazalca koža zgrbanči v «pomarančasto kožo» in se pod njo pojavijo boleči vozliči, je to celulitis.

Niti ni rečeno, da pride do tega vnetja samo pri močnejših ženskah, čeprav je navadno tako. Poleg tega, da celulitis na pogled ni privlačen, ima še gršo napako in sicer to, da je zelo trdovraten. Težko se ga je namreč iznebiti, medtem ko za odpravo debelosti navadno zadošča pravilno prehranjevanje in gibanje.

Ker je celulitis bolezen, točneje ga označujejo za vnetje podkožnega tkiva ali tudi kot kožno bolezen, je treba odpraviti vzroke tega vnetja in obenem, seveda, tudi njegove zunanje znake.

Dejstvo, da so žrtve celulitisa skoraj izključno ženske, daje misliti, da ga povzroča neravnotežje hormonov, točneje ženskih;

Na bolezensko sliko pa bistveno vplivajo še stres, prebavne motnje, družinske težave, utrujenost ali živčna napetost.

Na žalost pa hitrega in uspešnega recepta proti celulitisu še niso odkrili: nobena ženska za to ne more pogoniti nekaj tablet in s tem rešiti neprijetni problem.

Zato se je treba nad celulitis spraviti z veliko dozo vztrajnosti in volje in se podrediti nekaterim pravilom, ki lahko v nekaj mesecih odpravijo ali vsaj vidno omilijo bolezenski pojav.

Nekatera pravila so pravzaprav vezana tudi na splošno dobro počutje, zato so koristna tudi v slučajih, ko je celulitis na začetkih ali pa pri «preprosti» debelosti, skratka lahko bi jih osvojili tudi, ko še ni sledu o nikakršni «nepravilnosti».

Pravzaprav je tudi celulitis otrok sodobnega časa, saj ga nekoč niso poznali in je se danes veliko bolj razširjen v mestih, kakor na deželi. Med drugim se pojavlja prej pri nemirnih ženskah, pri tistih, ki so prekoračile trideseto leto in, končno, še pri tistih, ki imajo tudi lahke ginekološke težave.

Prvi nasvet je zato pregled tako pri splošnem zdravniku — za morebitne prebavne motnje — in nato pri ginekologu. Končno pa se je treba oborožiti s trdno voljo in se predvsem umiriti. Pri tistih, ki se znajo sprostiti, se namreč celulitis težje ustali.

Seveda je potreben tudi primeren jedilnik. Odpovedati se je treba vsem jedem, ki preprosto povedamo «redijo» ali ki vsebujejo preveč maščob; koristno je tudi nekoliko shujšati. Uživati je treba tudi veliko tekočine, najrajši vode ali šibke čaje in kavo.

Nadvse priporočljivo je nadalje, če se ženska, ki ima takšne probleme, ukvarja s športom ali pa vsaj da se dovolj giblje, da se občasno prepoti — lahko tudi v savni — in da obišče tudi maserja ali pa da se sama navadi pravilne masaže. In končno, zelo priporočljiva so tudi zelišča proti vsem morebitnim motnjam.

Bolj kot za zdravljenje, čeprav je vse treba jemati zelo resno, gre torej za napotke, ki nedvomno prinesejo blagodejne učinke vsakomur. Zato ne bi kazalo čakati na prve očitne znake celulitisa in se iz obupa odpovedati kopanju in sončenju ali pa iskati utehe in maloverjetno hitro rešitev v raznih lepotnih salonih, kjer pa še ne znajo ne glede na cene, ustvarjati čudežev. (bp)

«Pesem ne pozna meja»

Preteklo nedeljo se je na prireditvi z naslovom «Pesem ne pozna meja», ki so jo pripravili v Pridvoru nad Koprom, zvrstilo osem slovenskih pevskih zborov z obeh strani meje. Na gornji sliki dekleta in fantje v narodnih nošah z napisi nastopajočih pevskih zborov pred spomenikom padlim, na spodnji sliki pa skupen nastop vseh osmih pevskih zborov

Zaključni nastop gojencev GM Prosek - Kontovel

Podružnica Glasbene matice Prosek - Kontovel je v soboto, 30. maja, priredila v Kulturnem domu na Proseku zaključni nastop, na katerem so poleg gojencev Glasbene matice Prosek - Kontovel sodelovala še domača pevska zbora Vasilij Mirk in ženski pevski zbor. Poslednji se je prvič predstavil.

V pisanem in lepo razvijajočem sporedu so se na odru zvrstili najprej mali ansambel pod vodstvom Andreja Kalca, nato je nastopilo več harmonikarjev kot na primer Igor Kante, Peter Sterni, Danijel Sardoč, Lara Puntar, Egon Emili, David Škabar, Igor Štoka, Rudi Purič in Boris Doljak, nastopila sta nato v duu na trobento Miran Kante in Marko Prašelj, na klarinet v duu Marino Ukmar in Marko Štoka. Nadalje sta nastopila v duu na trobento Tomaž Ban in Marko Prašelj ter klarinetista brata Aljoša in Davorin Starc.

Sledil je nastop ženskega pevskega zbora Prosek - Kontovel, za katerega smo že rekli da se je tokrat prvič predstavil občinstvu. Zbor je bil ustanovljen pred kratkim in ga je v začetku vodil Evgen Princič, nato je vodstvo prevzel Janko Ban. Proseško kontovelske pevke so odlično prestale svoj krstni nastop in so zelo ubrano zapele več umetnih pesmi. Posebno pa je presenetil zvok zbora, kar je za novince prava redkost. Prav zaradi tega so bile pevke deležne toplega aplavza in čestitk, ki so jim jih prinesli predstavniki podružnice GM, slovenskega kulturnega društva Prosek-Kontovel in domačega godbenega društva, ki so pevkam podarili tudi cvetja.

Sledila sta nastopa gojencev

(Nadaljevanje na zadnji strani)

RADIO TELEVIZIJA

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah: Mednarodno leto invalidov; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert: Za ljubitelje operne glasbe; 11.30 Beležka; 11.35 Zimzelene melodije; 12.00 Na goriškem valu; 12.30 Melodije od vsepovsod; 13.20 Zborovska glasba; 14.10 Otroški kotiček: Kje je napaka?; 14.30 Roman v nadaljevanjih: «Spopad s pomladjo» - 3. del; 15.00 Doba kantavtorjev; 16.00 «Mesečnik», variete igralcev Slovenskega stalnega gledališča v Trstu; 17.10 Min in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Priljubljeni motivi; 18.40 Slovenska imena naših krajev.

KOPER
(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.15 Horoskop; 9.00 Štirje koraki; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je . . .; 10.15 Edig Galletti; 10.32 Glasba; 10.45 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Vsi jih poslušajo; 11.32 Kim, svet mladih; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.33 Glasba; 15.00 Za naju dva; 15.33 Prijetno popoldne; 16.00 Samoupravnik; 16.10 Italijanski zbori; 16.45 Poje vokalna skupina La Vera Romagna; 17.00 Kultura in družba; 17.10 Glasbena oddaja; 17.32 Crash; 18.00 Glasovi in zvoki; 18.32 Petkov koncert; 19.45 Nasvidenje jutri.

KOPER
(Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji koledar; 7.15 Obvestila in reklame; 7.37 Kinospored; 14.05 To smo mi - glasbena oddaja za mlade; 16.40 Svirac svira, kolo igra; 15.00 S polnimi jadri; 15.37 Glasbeni notes; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Kulturni relief; 17.10 Vaš telefon, naš mikrofon; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00, 6.54, 7.25, 8.40 Glasbena kombinacija; 6.44 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io, glasbeno - govorni program; 11.00 Jutranji variete; 12.05 Takrat ko . . .; 12.30 Ulica Asiago Tenda; 12.25 Poštna kočija; 13.35 Master; 14.30 Vzgojna oddaja; 15.05 Popoldanska srečanja; 16.30 Misli King Konga; 17.05 64. «Giro d'Italia»; 17.15 Patchwork; 18.35 Katarina, ruska carica, radijska nadaljevanka; 19.30 Zgodovina jazz glasbe; 20.00 Vrtiljak, kultura in družba; 20.30 Srečanje, radijska drama; 21.05 Simfonični koncert; 23.05 Danes v parlamentu.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00; 20.00 Poročila; 7.10 Prometne informacije; 7.50 Dobro jutro, otroci; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.30 Otroške igre; 9.45 Iz otroškega glasbenega sveta; 10.05 Z radiom na poti; 11.00 Poročila; 11.05 Rezervirano za . . .; 12.35 Znano in priljubljeno; 13.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 14.20 Zabavna glasba; 14.30 Priporočajo vam . . .; 14.50 Človek in zdravje; 15.05 Aaron Copland: «Billy The Kid» - baletna suita; 15.25 Naši poslušalci čestitajo; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Napotki za turiste; 16.35 Zabavna glasba; 16.50 Radio danes, radio jutri!; 17.00 Vrtiljak; 18.00 Studio ob 17.; 19.00 Po slovenski glasbeni literaturi; 19.30 S knjižnega trga; 20.25 Obvestila in zabavna glasba; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z Veselimi planšarji; 21.00 Ugenite, pa vam zaigramo . . .; 22.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 23.00 Poročila - Našim rojakom po svetu; 23.25 Iz naših sporedov; 23.30 Besede in zvoki iz logov domačih; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Petkov glasbeni mozaik.

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

10.30 Rim: 167-letnica ustanovitve karabinjerske enote
12.30 Vzgojna oddaja
13.00 Hišna beležnica
13.25 Vremenske razmere
13.30 DNEVNIK 1 in Danes v parlamentu
14.10 Koncert
15.00 Risanka
15.10 Evrovizija: 64. «Giro d'Italia»
17.00 DNEVNIK 1 - Flash
17.05 3 , 2, 1 . . . stik!
18.00 Vzgojna oddaja
18.30 DNEVNIK 1 - Kronike Sever kliče Jug Jug kliče Sever
19.00 Risanka
19.20 Moj brat policaj - TV film
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK 1
20.40 Tam tam - aktualnosti DNEVNIKA 1
21.30 Italijanski filmi tridesetih let: «Joe il rosso»
22.55 Srečanje z umetnostjo Ob koncu DNEVNIK 1, Danes v parlamentu in Vremenske razmere

Drugi kanal

12.30 Čuvajmo si zdravje
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Vzgojna oddaja
14.00 Popoldan - 1. del
14.10 «Le terre del Sacramento» - TV nadaljevanka
15.30 DNEVNIK - 2 Replay
17.00 DNEVNIK 2 - Flash
17.05 Popoldan - 2. del Mnenje Giulia Nascimbenija
17.25 Srečanje z Ginom Lagorijem Program za mladino
17.30 Capitan Harlock, risani film
18.00 Vzgojna oddaja
18.30 Iz parlamenta in DNEVNIK 2 - Športne vesti
18.50 Dober večer s . . . Paolom Ferrarijem, vmes TV film iz serije «Rhoda»
19.45 DNEVNIK 2
20.40 Politična tribuna
21.25 Let Julia Iglesiasa
22.30 Mirni svet Mr. Applebyja, po povesti S. Ellina Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

17.40 Srečanje z rock glasbo: Večer z Diano Ross
18.50 Sto italijanskih mest Aosta, začarana dolina
19.35 Koncert
20.05 Vzgojna oddaja
20.40 Gledališka predstava
22.15 DNEVNIK 3
22.50 64. «Giro d'Italia»

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

18.20 Družina Smola - risana serija
18.45 Čez tri gore: oktet «Tosana»
19.15 Obzornik
19.25 Vrtiljak socialnega dela: Kaj je socialno delo
19.55 Ne prezrite
20.26 Zrno do zrna
20.30 TV dnevnik
21.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije, dokumentarna oddaja
21.55 Kozmetika za poletje
22.05 T. Mann: Buddenbrookovi, TV nadaljevanka
23.05 V znamenju . - reportaža s športnega tekmovanja ljubljanskega armadnega območja
23.30 Nočni kino: Casanova - italijanski film Režija Federico Fellini

Koper

17.30 Košarka: evropsko prvenstvo
19.00 Akualna tema
19.30 Otroški kotiček
20.00 27. kanal - programi tedna
20.15 TVD - Stičišče Dve minuti
20.30 Brez izhoda - film
22.00 TVD - Danes
22.10 Velike zarote - TV nadaljevanka
23.00 Baletna oddaja

Zagreb

19.25 Kronika občine Reka
19.45 Koraki - mladinska oddaja
21.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije
22.00 Dober večer, zabavno - glasbena oddaja

SVICA

18.50 Zastrupljene puščice, dokumentarna oddaja
19.15 Aktualna oddaja
21.40 Mariam Makeba

MARJAN TOMŠIČ:

2. OŠTRIGETA

Bekači na drugi strani reke so se krohotali revežu prav tako glasno kot oni tam. Neznansko so se zabavali, ko so ga gledali, kako se je, izgubljenec, krčevito oprijemal ograje na mostu in se motovilil čez. Videli so njegov strah, ki se je plazil za njim in se mu ovešal na roke, noge in ramena. Reka, ljubezen njegovega srca, tudi ta je nenadoma postala zlobna in nevarna. Dvigala se je iz struge, iztezala je mokre, hladne in spolzke roke proti njemu in ga je vabila v svoj večni in sladki objem. Potepuh in berač Marino Boškin pa ni maral njenih klicev in njegovega vabljivega odpiranja, ampak se je opotekal, pravzaprav plazil čez most.

Kako čudno je bilo tudi nebo nad njim! Mahalo je s črnimi krili, puhalo je proti njemu oglje, sikalo je in škripalo. Oblaki so mu govorili : «Huuu! Huuu!» in megle so ga dražile: «Frfff! Frfff!»

Na pol živ in na pol mrtev se je privlekel čez in kar na jok mu je šlo, ko je očital zlobo in hudobijo nezvesti reki. Ta pa ga je hitela tolažiti in mu je šepetala, mrmrala prav na uho nežne uspavanke in melodije brezovih listov, trepetave besede ihtenja in žalosti.

«Ampak,» se je togotil Boškin,» malo prej si me hotela utopiti, potegniti dol in v svoje globine!»

V odgovor mu je reka zašelestela padanje tisočerih zvezd in to ga je pomirilo.

Zaspal je, pogreznjen v mehkobo visoke trave, komaj dva krika daleč od reke.

In sanjalo se mu je:

Draga se je širila, razpirala, valovila, kot da ne bi bila iz kamna, skal in zemlje. Spremenjena v velikanski morski val je postala nenadoma gibljiva in prožna; dolina tega vala se je poglabljala, oba nasprotna bregova pa sta se dvigala, se razmikala in postajala vedno bolj strma. Vsenaenkrat se je gibanje ustavilo, draga je okamenela.

In Marino Boškin je zagledal samega sebe, kako se motovili spodaj, po strugi svoje ljubljene reke. Bil je spremenjen v drobceno črno pikico, ki se je, podobna mravlji, počasi premikala v cikcakasti črti zdaj naprej in zdaj nazaj. To se je potepuhu zazdelo tako silno smešno, da se je začel v snu smejati in nerodno motoviliti z rokami okoli sebe.

«Ha ha ha!» se je režal. «Spaka pa taka, ni kaj reči! Prav zanimiva osebica sem, če se vidim takole z nebeških višin.» Pa se je takoj nato vprašal, kaj neki sploh dela v teh višinah in kako je mogoče, da vidi samega sebe, izgubljenca, ki tava tam spodaj, globoko na dnu.

«Saj res! Kaj pa to pomeni? Kako sem pa prišel ven, iz svojega telesa?»

Gledal je začudeno, z odprtimi usti in prav bebasto. Takrat pa se je zgodilo, in zgodilo se je prav zaradi tega njegovega vprašanja samemu sebi: češ kako je mogoče . . . se je zgodilo, da je začel padati in je težko priletel v samega sebe.

«Jooj!» ja zatulil. «Vrag mi je srečo vzel! Kaj bom pa zdaj?!»

Takrat se je pojavil na nasprotnem bregu plamen. Najprej drobna kepica, ki pa je hitro naraščala in se krepila, žarela vedno bolj in ostreje. Plamen se je kaj kmalu preoblikoval v ognjenega konja, ki se je v dolgih in čudnih skokih poganjal proti vrhu. Bil je prelep ognjeni konj! Zlato-rumena griva se je zaganjala za njim, komaj ga je dohajala, plapolala mu je nad hrbtom kot krila ogromnega metulja. Komaj se je Mariniču to zazdelo, že je krila tudi zagledal: iztegnila so se, hušknila so iz ramenskih kosti, razširila so se nad pobočje, levo in desno. Ognjeni konj je letel kvišku z dolgimi, mirnimi zamahi. Komaj pa se je dvignil iz drage in se usmeril proti Hrvojem in Žrnjovcu, že je tudi izginil. Kar razblinil se je.

Ampak pojavil se je nov plamenček, tokrat na drugem bregu. Tudi ta se je večal, raztezal, zgoščal, razpihoval svojo moč in žarel vedno močneje, dokler se ni preoblikoval v ognjenega konja. In tudi ta je dobil krila in je odletel proti Borštu.

«O vsi svetniki kontra štrigeriji!» je zatulil Marinić in se začel tresti po vsem životu. Nebo nad drago je žarelo rdeče in vijoličasto.

Stal je in nerodno mahal z rokami, kot da bi odganjal nadležen mrčes. Buljil je proti nebu s široko odprtimi očmi in se je križal.

«Oštrigeta!» se je nenadoma zavedel. «Saj ne sanjam! Saj je res! Saj gledam, in tamle leti ognjeni konj! Pa kaj? Oni prej . . . pa ta zdaj . . .»

In je začel brezglavo teči s prekletega kraja. Kajti bil je prepričan, da so prividi posledica najmanj dveh stvari: uroka babe Štafure in njegove prisotnosti v tej dragi, kjer so se nekoč dogajale, tako je vsaj slišal praviti stare ljudi, zoprne zadevščine.

Zašel je pod noge kostanjem, ki so se ponosno dvigali nad njim. In ko so ga videli teči pod sabo, na strmejših predelih tudi po vseh štirih, so začeli stresati gole veje in se prav po okostnjaško smejati in hihitati. Govorili so drug drugemu:

«Poglejte ga, Boškina boškinastega, kako teče, ker ne verjame, da je bilo to, kar je videl, čista resnica. Revež namreč ne ve, da ognjeni konj sploh ni bil konj iz ognja, kot ga poznajo ljudje. Ne ve, potepinski Marinić, da je bil to konj zvezdnih meglic in da bi lahko z enim samim lasom iz njegove grive premikal svetove kot za šalo. In pomislite, bratje moji, (tako je govoril najvišji in najmočnejši med kostanji) kaj bi se zgodilo, če bi Marino Boškin našel izgubljeni las iz grive ognjena konja, tavajočega sina daljnih zvezdnih meglic! Kaj bi storil z njim? Spomnite se, bratje, kaj se je zgodilo pred davnimi tisočletji, ko je tak las našel Maligontaurus iz Garalineje! Postal je največji čarovnik na planetu in ker je bil tudi zelo razumen, je izkoristil njegovo moč za to, da je spremenil kamne v rodovitno prst in da je ustvaril različna semena. Iz semen je priklical z najtanjšimi zvoki življenjske moči in tako ustvaril tudi nas, kostanje. Tale zmuteni Marinić Boškin pa misli, da se mu je zmešalo in da ga bo ognjeni konj zdaj požrl. Ha ha ha, požrl! Ha ha ha, požrl ga bo!»

KOŠARKA

EVROPSKO PRVENSTVO V ČSSR

Jugoslavija v velikem finalu

Včeraj je premagala ČSSR - Drevi odločilna borba za zlato proti SZ

JUGOSLAVIJA — ČSSR 95:86 (53:42)

JUGOSLAVIJA: Kičanovič 20 (2:4), Benaček 4 (2:2), Petrović 12 (2:3), Vilfan 8 (2:2), Čosić 21 (1:1), Knego 8 (2:2), Dalipagić 14 (2:2), Delibašić 8 (2:2).

ČSSR: Skala 14 (2:3), Žuffa 2, Havlik 10, Rajniak 6, Kropilak 18 (6:7), Boehm (0:2), Kos 4 (2:2), Klimeš 6, Brabenec 12, Petr 6 (0:1), Hraška 8 (2:2).

SODNIKA: Maini (Francija) in Mattart (Belgija).

GLEDALCEV: 12.000

PRAGA — Nobenega pravega veselja ni bilo v našem taboru po lepi in lahki zmagi nad domačo reprezentanco. V hotel se je namreč vrnilo samo 11 igralcev, kajti Radovanović je moral v bolnišnico na slikanje gležnja leve noge. Skoraj zanesljivo je, da smo za finale proti Sovjetski zvezi ostali brez našega drugega centra, to pa je seveda velik hendikep.

Čosić, Poljak, Vilfan, Delibašić in Dalipagić je bila prva peterka, s katero je tokrat presenetil Tanjević. Na veselje skoraj polne dvorane so Jugoslovani gresili, domači vodili s 4:0, toda veselja je bilo tako hitro konec, da se še prav razmahnilo ni. Junak in slavljenec domače reprezentance Brabenec se je moral sporijeti z Vilfanom. A samo dobrih devet minut je trajal dvoboj, kajti trener Petera je moral Brabenca poklicati na klop, ker mu ni bilo od njega nobene koristi. Jugoslovani so zlahka povedli za 8 točk, toda po vrsti napak in zgrešenih metov so domači dvakrat celo vodili za točko prednosti. To je bilo v 14. minuti. Jugoslovani so se nato postavili v consko obrambo in si v treh minutah nabrali 11 točk naskoka. V zadnji sekundi prvega dela je nato prišlo do hude poškodbe Radovanoviča, kar v igri sami, vendarle ni pustilo posledic.

Začetek drugega polčasa je pokazal, da kaj resnejšega ne bo več. Igralci obeh peterk so se samo še trepljali in se smejali, zbijali šale med seboj. Prednost Jugoslovanov je narastla na 15 točk. Domači so v finišu znižali razliko za 3 točke, a bolj v veselje svojim privržencem kot kaj drugega, saj je bilo ves čas jasno, kdo je gospodar na igrišču.

Stane Trbovc

ITALIJA — IZRAEL 116:98 (44:45)

ITALIJA: Brunamonti 2, Boselli 4, Silvester 26, Gilardi 8, Costa 13, Ferracini 2, Villalta 25, Meneghin 8, Zampolini 2, Vecchiato 5, Marzorati 20, Generali 1.

IZRAEL: Boatwright 6, Willis 10, Zlotikman 12, Knaz, Schlachter 23, Berkovitz 24, Leibovitz 1, Moskovitz 2, Silver 6, Jamchy 4, Hozez 2, Yanai 8.

SODNIKA: Valente (Portugalska) in Duran (Turčija).

PM: Italija 26:38; Izrael 32:45.

PRAGA — Italijanska reprezentanca je z včerajšnjo zmago proti Izraelu vsaj delno popravila katastrofalen vtis, ki ga je zapustila na tem, 22. evropskem prvenstvu. «Azzurri» so namreč z zmago proti Izraelcem osvojili končno peto mesto na lestvici.

Medtem ko so Italijani v prvem polčasu poprečno igrali, pa so v nadaljevanju le pokazali kaj več in tudi zasluženo visoko zmagali. Silvester, Marzorati in Villalta pa so tokrat bili najboljši v vrstah «azzurrov».

Izraelci so tako sklenili nastope na tem EP še z enim porazom. Na zadnjem prvenstvu v Turinu so bili odlični drugi, v Pragi pa niso ostali le brez ene od kolajn, končali so nastope v finalni skupini celo zadnji in še povrhu brez osvojene točke.

FINALNA SKUPINA

Včerajšnja izida:
Jugoslavija - ČSSR 95:86 (53:42)
Italija - Izrael 116:98 (44:45)

LESTVICA

SZ	5	5	0	537:426	10
Jugoslavija	5	4	1	479:441	8
Španija	5	3	2	421:441	6
ČSSR	5	2	3	425:449	4
Italija	5	1	4	440:481	2
Izrael	5	0	5	435:505	0

DANAŠNJI SPORED

17.45 finale za 3. mesto ČSSR - Španija
20.00 finale za 1. mesto SZ - Jugoslavija

TOLAŽILNA SKUPINA

Včerajšnja izida:
Poljska - V. Britanija 92:69 (50:35)
Grčija - ZRN 71:67 (59:30)

LESTVICA

Poljska 10; Francija 8; Grčija in ZRN 4; Velika Britanija 2; Turčija 0.

DANAŠNJI SPORED

14.30 Velika Britanija - Turčija

NA ROJCAH S PRIČETKOM OB 9. URI

Jutri atletski troboj

Srečali se bodo atleti (mladinci) iz Nove Gorice, Celovca in Gorice

Dobrososedski odnosi se v naših obmejnih krajih kažejo tudi v prirejanju številnih športnih manifestacij, ki so iz leta v leto številnejše. Ena med temi, ki tokrat bo slavila svojo 10. izdajo, je mladinsko atletsko srečanje, na katerem bodo nastopili najboljši atleti iz Nove Gorice, Celovca in Gorice.

Prireditev, ki se bo pričela jutri ob 9. uri na Rojcah, se predstavi kot zelo zanimiva, saj se bodo med seboj pomerila mesta, ki imajo dolgoletno tradicijo v atletiki. Ne pozabimo na izredne uspehe, ki so jih zabeležili novogoriški atleti prav v zadnjem obdobju, ko so se povzpeli na sam vrh jugoslovanske atletike. Ravno tako moramo beležiti dobre rezultate goriških atletov, ki so imeli prav v lanski sezoni v mladinskih vrstah italijansko prvakinjo. (PR)

GIMNASTIKA

V SOBOTO IN NEDELJO V TRSTU

Državno prvenstvo v ritmični gimnastiki

V soboto in nedeljo bo v prostorih Ginnastice Triestine italijansko državno prvenstvo v ritmični gimnastiki za mladinke in članice. Nastopile bodo le posameznice.

V soboto bo v Genovi tudi medržavno srečanje ženskih mladinskih vrst Italije in Češkoslovaške v orodni telovadbi.

V NOVI ZVRSTI - MINI ODBOJKI

Trije pokrajinski naslovi za Slogo

Kot smo že poročali, se je pred dnevi zaključilo pokrajinsko tekmovanje v mini odbojki, na katerem so igralci in igralke ŠZ Sloga zabeležili prodoren uspeh. Šlo je za tretjo izvedbo tekmovanja za trofejo Topolino, na katerem so lahko letos nastopali igralci in igralke letnikov 1969, 1970 in mlajši seveda. Tekmovanje v mini odbojki predstavlja pravzaprav neke vrste novost v italijanskem odbojkarskem svetu, saj prav gotovo še niso vsi doumeli bistva ter pomembnosti igranja na tej ravni. Kot vsaka novost se tudi mini odbojka počasi vrinja v osnovne šole, pri posameznih društvih pa lahko zabeležimo kar velik odziv. Naj povemo, da se igra odvija na zmanjšanem igrišču z nižjo mrežo, v polju pa lahko igra le trojica istočasno. Namen organizatorjev — Italijanske odbojkarske zveze — je predvsem v tem, da bi se z odbojko lahko srečalo čimveč mladih ljudi, igra pa je lahko v pošteno nadomestilo povsod, kjer nimajo ustreznih prostorov ali objektov za kako bolj pošteno športno vadbo, saj zahteva mini odbojka konec koncev manjši prostor.

Toda vrnimo se k tekmovanju samemu. ŠZ Sloga je tokrat zabeležila res edinstven uspeh, saj je osvojila kar tri pokrajinske naslove. Dobro se je odrezala tudi Sokolova trojica, ki je v kategoriji letnikov 1969 osvojila tretje mesto.

Največje presenečenje predstavlja nedvomno osvojeni naslov Slogе v moški konkurenci, kjer je Sloga «A» spravila na kolena vse svoje nasprotnike. Uspeh je dopolnila Sloga «B», ki je osvojila tretje mesto. Rezultat je presenetljiv, saj so se poskusno, v sodelovanju s šolo, športni delavci z vzhodnega Krasa lotili moške odbojke komaj letos. Poskus naj bi bil neke vrste pokazatelj, če bi v bodoče kazalo pričeti z moško odbojko tudi na tem delu Krasa, saj je znano, da moška odbojka naspoh v zamejstvu usiha in da bo treba pač, kjer bi obstajali pogoji za to, pričeti kajpak znova. Prvi «izpit» je torej uspel in daje nove možnosti za razvoj te športne panoge pri nas, posebno če pomislimo, da se je na tekmovanju izkazala vrsta nedvomno zelo nadarjenih igralcev, takih, ki se vse do danes še niso resneje ukvarjali z nobeno športno panogo.

Tudi v ženski kategoriji letnikov 1970 Sloga nikjer ni neletela na enakovrednega nasprotnika. V finalu so slogašice brez večjih težav odpravile Alturo in tako osvojile pokrajinski naslov. Tudi tu velja poudariti posrečeno izbiro načina celotne vadbe najmlajših odbojkaric. Vse namreč dvakrat tedensko obiskujejo tečaj otroške telovadbe, enkrat tedensko pa trening posvetijo osnovnim elementom odbojkarske igre — mini volleju. Po dveletnem delu so torej že vidni prvi nadvse pozitivni rezultati. Tretji naslov so slogašice osvojile v kategoriji letnikov 1969. Tu je bila konkurenca najhujša in prica smo lahko bili že res lepim navdušujočim, tehnično nadvse zanimivim dvobojem. Tekme so bile nadvse izenačene in prvo mesto je Sloga «C» osvojila samo s točko prednosti pred Centrom Olimpia z Opčin.

V tej konkurenci se je solidno izkazal tudi Sokol, ki je osvojil tretje mesto.

Pred rezultati in postavami pa naj še povemo, da se bo Sloga kot zmagovalec tako lahko udeležila zaključnega državnega tekmovanja, ki bo konec meseca.

REZULTATI
MOŠKA KONKURENCA

Skupina A

Sloga «A» - Vis «A» 2:0; Altura - Sloga «C» 1:1; Sloga «A» - Altura 2:0; Sloga «C» - Vis «A» 1:1; Altura - Vis «A» 1:1; Sloga «A» - Sloga «C» 2:0.

LESTVICA

Sloga «A» 6 točk, Sloga «C», Altura, Vis «A» 2 točki.

Skupina B

Sloga «B» - C. O. Campi Elisi 1:1; C. O. Opicina - Sloga «B» 0:2; C. O. Campi Elisi - C. O. Opicina 1:1.

LESTVICA

Sloga «B» 3 točke, C. O. Campi Elisi 2 točki, C. O. Opicina 1 točka.

Skupina C

M. D. Tommasini - Sloga «D» 2:0; Vis «B» - M. D. Tommasini 2:0; Sloga «D» - Vis «B» 0:2.

LESTVICA

Vis «B» 4 točke, D. Tommasini 2 točki, Sloga «D» brez točke.

Finalni del prvenstva

Sloga «A» - Vis «B»	2:0
Vis «B» - Sloga «B»	1:1
Sloga «A» - Sloga «B»	2:0

LESTVICA

Sloga «A» 4 točke — pokrajinski prvak; Vis «B» in Sloga «B» 1 točka.

POSTAVE

SLOGA «A»: Tognetti, Comari, Canziani, Milkovič.

SLOGA «B»: V. Carli, O. Carli - Sacco, Cocevari, Kerpan.

SLOGA «C»: Spacal, A. Sosič, M. Sossi, Hrovatin.

SLOGA «D»: Terzoni, M. Carli, Gulič, D. Čuk.

* * *

V ženski konkurenci letnikov 1970 je Sloga «A» v finalu odpravila ekipo Altura, v boju za tretje mesto pa je Sloga «B» klonila Villi Carsii z 2:0. Dalje je v svoji skupini Sloga «C» zbrala 2 točki, Sloga «E» pa nobene.

V «B» skupini je igrala še Sloga «D» in osvojila četrto mesto.

POSTAVE

SLOGA «A»: Susič, A. Sosič, Lupinc, Vidali.

SLOGA «B»: Granier, Guštin, K. Guštin, Filipovič.

SLOGA «C»: Gorkič, Lupinc, Kocman, Škerk.

SLOGA «D»: Plehan, K. Carli, Ciocchi, Foschini.

SLOGA «E»: Tretjak, Maver, Hrovatin, Kosmina, Benčina.

V ženski konkurenci letnikov 1969 je kot rečeno Sloga «C» osvojila prvo mesto in s tem, seveda, pokrajinski naslov. Tretji je bil Sokol, četrta Sloga «A», peta pa Sloga «B».

Sloga «C» je igrala v naslednji postavi: Kokoravec, Maver, Citter, Marzollo.

INKA

KOLESARSTVO

19. ETAPA «GIRA D'ITALIA»

GNEČA NA VRHU SKUPNE LESTVICE

Zmagal je Battaglin, Contini je ohranil rumeno majico

S. VIRGILIO DI MAREBBE (BOCEN) — Lahko rečemo, da že vrsto let na «Giru» ni bilo toliko kandidatov za končno zmago le nekaj etap pred koncem te dirke, kot je letos, ko morajo tekmovalci do zadnjega cilja prevoziti le še tri odstotke proge. Battaglin je včeraj vozil preko Dolomitov res izredno, približal se je vodečemu Continiju le na bore 3 sekunde, toda v izjemno ugodnem položaju je po včerajšnji etapi tudi Šved Prim, katerega zaostanek znaša le 7 sekund. Nekaj več zaostanka ima sicer Saronni, toda lahko rečemo, da se je na gorskih vzponih silajno branil, in tako se tudi njemu zdaj nudi priložnost za veliki podvig pred prihodom v Verono.

Glavni akter včerajšnje vožnje je bil Battaglin. Med vzponom na Furcio (1750 m) je pustil za seboj vse ostale tekmovalce, ki so se kmalu razvrstili v drugi vrsti. Contini se je znašel v težavah in tako se je za Battaglinovim hrbtom ustvarila skupina petih zasledovalcev (Saronni, Visentini, Šved Prim ter Švicarja Fuchs in Breu), ki je imela na prelazu 13" zaostanka. Battaglin se je z vrha z drzno vožnjo spustil po cesti ki je vodila 8 km strmo navzdol in vsi napori ostalih, da bi ga na tem delu poti ujeli, so bili zaman. Beccia in Španec Ruperez sta celo tvegala preveč in sta padla. Beccia brez posledic, Španca pa so odpeljali v bolnišnico zaradi poškodovanega kolena in zlomljenih nosnih kosti.

Nadaljevanje vožnje ni prineslo bistvenih sprememb. Battaglin je bil neulovljiv, zasledovalne peterice tudi ni dohitel nihče več in na cilju sta se s časovnimi odbitki okoristila (poleg Battaglina) tudi Saronni in Fuchs.

Današnja 20. (in zadnja dolomitska) etapa bo merila 100 km, tekmovalce pa bo privedla na prelaz Tre Cime di Lavaredo. Med startom in ciljem pa ne bo le vzpon na 2400 m visoko Cimo Coppi, ampak tudi na nekoliko nižjo sedlo Tre Croci (1805 m).

TAKO NA CILJU

19. etape Dimaro - S. Vigilio di Marebbe (208 km)

1. Giovanni Battaglin	5 ur 41'2" (odb. 30"), poprečna hitrost 36,594 km na uro
2. Giuseppe Saronni	5 ur 41'12" (odb. 20")
3. Josef Fuchs (Švi.)	5 ur 41'13" (odb. 10")
4. Tommy Prim (Šved.)	z zaost. 11"
5. Roberto Visentini	17"
6. Beat Breu (Švi.)	25"
7. Claudio Bortolotto	41"
8. Erwin Lienhard (Švi.)	59"
9. Dietrich Thurau (ZRN)	1'02"
10. G. Battista Baronchelli	1'02"
11. Alfio Vandi	1'02"
12. Giuseppe Faraca	1'02"
13. Leonardo Natale	1'02"
14. Roberto Ceruti	1'02"
15. Silvano Contini	1'02"
itd.	

SKUPNA LESTVICA

PO 19. ETAPI

1. Silvano Contini	96 ur 53'03"
2. Giovanni Battaglin	z zaost. 3"
3. Tommy Prim (Šved.)	8"
4. Giuseppe Saronni	30"
5. Josef Fuchs (Švi.)	1'55"
6. G. Battista Baroncheli	1'59"
7. Alfio Vandi	3'42"
8. Roberto Visentini	4'31"
9. Claudio Bortolotto	6'22"
10. Beat Breu (Švi.)	7'58"
11. Mario Beccia	9'45"
12. Leonardo Natale	9'45"
13. Giuseppe Faraca	10'42"
14. Dietrich Thurau (ZRN)	14'32"
15. Antonio D'Alonzo	17'19"
16. Eduardo Chozas (Šp.)	19'12"
17. Alessandro Pozzi	20'48"
18. Erwin Lienhard (Švi.)	21'23"
19. J. Marcussen (Dan.)	21'38"
20. Luciano Loro	22'05"
21. Francesco Moser	27'33"
itd.	

V IGRI MED DVEMA OGNJEMA

«1. KRAŠKI POKAL» REPENTABRSKI EKIPI

V ponedeljek popoldne je bilo na igrišču osnovne šole «A. Gradnik» — Repentabor tekmovanje v igri med dvema ognjema za «I. kraški pokal». Tekmovanje je priredil SK Kras ob priliki 20-letnice delovanja na osnovni šoli «A. Gradnik» — Repentabor in «1. maj 1945» — Zgonik.

Repentaborci so se predstavili z dvema ekipama, medtem ko so se Zgoničani samo z eno. Najprej sta se pomerili ekipi A in B repentabrske šole, pri čemer se je bolj izkazala ekipa A. V srečanju med repentabrsko B ekipo in Zgoničani so zopet zmagali Repenci, ki so se izkazali za bolj bojevite. Zmagi je seveda pripomoglo tudi to, da so igrali na domačem igrišču in pred domačo publiko, ki je ves čas navdušeno navijala in bodrila domače moštvo celo s transparenti.

Zadnje je bilo odločilno srečanje med zgoniško in repentabrsko A ekipo. Repentabrska A ekipa je ponovno zmagala in tako prejela I. kraški pokal.

Pred nagrajevanjem so gostitelji vsem tekmovalcem ponudili čaj in slaščice.

Ekipe so nastopile v postavah: REPEN A: Stojan Suc, Vesna, Mojca, Roberta, David, Igor Marko, Andrej, Erika Škabar, Betti Corbatti, Danilo Pahor, Nataša Bizjak, Suzi Rebula.

REPEN B: Giulio Canciani, Luciano, Alan, Marko, Romina, Elena Škabar, Ailing Marucelli, Betti, Barbara Drago, Vilma Zenič, Clara Cravos, Peter Regent.

ZGONIK A: Andrej Gruden, Alenka Obad, Michele Predonzani, Barbara Briščik, Aljoša, Marko Emili, Marko Milič, Barbara Kocman, Mitja Žagar, Igor Pegan, Martina Raubar, Mitja Kante.

Nasvidenje prihodnje leto na zgoniškem igrišču.

TENIS

Poraz Ostoje

NEAPELJ — V osmini finala mednarodnega teniškega turnirja v Neaplju je Francoz Potier premagal Jugoslovana Marka Ostojo s 6:3, 6:2.

ZAKONSKI OSNUTEK ZA SPREMEMBO ŠTUDIJA TELESNE KULTURE

RIM — Včeraj so v Rimu predstavili zakonski osnutek za spremembo študija telesne kulture, ki ga bodo predložili parlamentu. Po novem predlogu bi dobil študij univerzitetni značaj, trajal bi štiri leta, študentje bi morali položiti 19 obveznih in 8 dopolnilnih izpitov. Po tem predlogu bi se lahko za ta študij prijavilo le omejeno število kandidatov.

TOKIO — Na mednarodnem nogometnem turnirju «Japan Cup Kirin» na Japonskem je Inter izenačil (0:0) z belgijsko ekipo Bruges.

V drugem srečanju tega turnirja je angleška ekipa Everton premagala državno reprezentanco LR Kitajske z 1:0.

Delovanje ZSŠDI

REDNI IN IZREDNI OBČNI ZBOR ZSŠDI

Izvršni odbor ZSŠDI je določil, da bo v petek, 12. junija, v Gregorčičevi dvorani v Trstu ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju izredni in 11. redni občni zbor ZSŠDI. Na izrednem občnem zboru bodo spremenili statut združenja.

Dnevni red občnega zbora pa je naslednji:

1. **Izvolitev volilne komisije**
2. **Predsedniško poročilo**
3. **Pozdravi in diskusija na poročilo**
4. **Izvolitev predsednika in članov izvršnega odbora.**
5. **Izvolitev nadzornega odbora in razsodišča**
6. **Razno**

KOŠARKA

KVALIFIKACIJE ZA POKRAJINSKI FINALE

Borovci z 10 koši prednosti

Včeraj so zasluženo premagali goriško moštvo Arte - Sedaj v Videm

BOR — ARTE 82:72 (44:46)

BOR: Čok 16, Canciani, Bajc, Meneghetti 11, Raseni 4, Pegan 19, Štavar, Slavec 24, Corbatti 8.

SODNIKA: Scuderi in Tamaro (oba iz Trsta).

Borovim mladincem je včeraj uspel lep podvig: v povratni kvalifikacijski tekmi za pokrajinski finale so namreč premagali goriško peterko Arte z desetimi točkami razlike in se tako oddolžili za poraz v Gorici, ko so izgubili le za tri pike.

Po tem uspehu bodo borovci v pokrajinskem finalu (v skupini treh ekip) igrali v Vidmu (datum teh srečanj je trenutno še neznan).

Medtem ko so bili v prvem polčasu boljši Goričani in so bili naši predstavniki v stalnih težavah v obrambi, saj so bili gostje izredno točni pri metu na koš, pa so se «plavi» v drugem delu razigrali in prevzeli pobudo v svoje roke.

Šest minut pred koncem pa so si borovci priigrali zanesljivo prednost, ki so jo nato ohranili do konca srečanja in tako tudi zasluženo zmagali.

Za ta lep podvig gre v Borovih vrstah pohvaliti prav celotno moštvo, ki se je srčno in požrtvovalno borilo. Predvsem pa gre omeniti, da so naši fantje v tem srečanju pokazali veliko volje do zmage, s čimer so tudi zasluženo odpravili, sicer dokaj kakovostno goriško moštvo.

AVTOMOBILIZEM

VATANEN OSVOJIL «RALLY AKROPOLA»

ATENE — Finec Ari Vatanen je ponovil svoj lanski uspeh: tudi letos je namreč zmagal na mednarodnem avtomobilskem «Rallyju Akropola».

KONČNA LESTVICA

1. Ford escort (Vatanen - Richards)	13.17'25"
2. Fiat 131 abarth (Alen - Kivimaki)	po 4'35"
3. Fiat 131 abarth (Bettega - Perissinotti)	7'54"
4. Talbot lotus (Fraquelin - Todt)	33'19"
5. Datsun 160 (Mehta - Mehta)	37'15"

Na lestvici vozil vodi po petih nastopih tovarna Talbot s 66 točkami, sledijo Datsun 59, Opel 46, Ford 45, Fiat 41 itd. Med vozači pa vodi Fequelin 46, pred Alenom 39, Vatanenom 35 točk itd.

RIM — Saro Simeoni je izbral Mednarodni olimpiski odbor za predstavnico atletov na kongresu te organizacije, ki bo v Baden Badnu od 21. septembra do 3. oktobra letos.

TENIS

NA TURNIRJU V PARIZU

TUDI LENDL V POLFINALU KJER NI IGRALCEV ZDA

Čehoslovak je izločil McEnroea - Med dekleti sta finalistki Hanika in Mandlikova

PARIZ — Čehoslovak Ivan Lendl je še zadnji polfinalist mednarodnega teniškega prvenstva Francije v Parizu. V četrtfinalu srečanja, ki so ga morali predvčerajšnjim zaradi dežja prekiniti, je namreč premagal Američana Johna Mc Enroea s 6:4, 6:4, 7:5.

V polfinalu posameznikov bo Lendl igral z Argentincem Clercom, Šved Borg pa s Paragvajcem Peccijem.

Presenečenje dosedanjega dela tega tekmovanja predstavlja torej dejstvo, da se ni v polfinale uvrstil niti en ameriški igralec.

Ženski finalistki letošnjega mednarodnega teniškega prvenstva Francije sta zahodna Nemka Sylvia Hanika in Čehoslovakinja Hana Mandlikova. Hanika je v svojem polfinalu odpravila mlado Američanko Andreo Jaeger (ki je izločila Jaušovčevo) s 4:6, 6:1, 6:4. Mandlikova pa je premagala nosilko skupine št. ena Američanko Chris Evert Lloyd s 7:5 in 6:4.

Tudi ženski del tega turnirja se je torej zaključil brez Američank v ožjem vrhu in lahko rečemo, da letošnji pariški turnir ameriškim ljubiteljem tenisa ne bo ostal v lepem spominu.

ATLETIKA

POKAL PRVAKINJ 1981

NEAPELJ — V soboto bo v Neaplju na sporedu mednarodno atletsko tekmovanje za pokal prvakinj, na katerem bodo nastopile le tiste ženske ekipe, ki so v svojih državah osvojile prvo mesto. Nastopilo bo osem ekip in sicer SNIA (It.); Bayern (ZRN), Stade Francais (Fr.), ADA (Niz.), Stretford (Ang.), Partizan (Jug.), ATISW (Av.) in Mira Club (Šp.), ki je nadomestil belgijsko ekipo.

Največ možnosti za zmago ima nemška ekipa Bayern iz Leverkusna.

RIM — Mednarodnega atletskega mitinga v Sofiji se bo udeležila tudi italijanska skakalka v višino Sandra Dini.

ODBOJKA

TURNIRJA GORIŠKEGA MLADINSKEGA CENTRA

ŠTANDREŽ V POLFINALU SOVODENJSKE SKUPINE

MOŠKA ODBOJKA

V nadaljevanju odbojkarskega turnirja za moške so v Sovodnjah dosegli sledeče izide:

Štandrež A - Podgora 2:0 (15:3, 15:6)
Štandrež A - Doberdob 2:0 (15:2, 15:3)
Podgora - Doberdob 2:1 (15:17, 17:15, 15:8)

LESTVICA

Štandrež A 4 točke, Podgora 2, Doberdob 0.

Ekipe so igrale v sledečih postavah:

ŠTANDREŽ A: Plesničar, Orel, Marušič, Faganel, Cantelli, Devetak, Corva.

PODGORA: Terpin, Jarc, Klanjšček, Bučinel, Klavčič, Kožlin.

DOBERDOB: Jarc, Spacal, Juren, Gergolet, Ferfolja, Ferletič, Devetak.

Po pričakovanju je torej zmagalo moštvo Štandreža A, ki se je tako uvrstilo v polfinale sovodenjske skupine.

ŽENSKA ODBOJKA

Poleg moških in odbojkarskih ekip bodo na tradicionalnem turnirju Mladinskega centra iz Gorice nastopile tudi ženske šesterke. Na turnir se je prijavilo sedem ekip iz raznih krajev Goriške, ena pa je iz Nove Gorice. Prijavile so se sledeče ekipe: Sovodnje, Grojna, Naš prapor, Doberdob, Danica Vrh, Štandrež iz Ljubljanska banka Nova Gorica. Ekip je torej kar precej, zato jih je organizator z žrebom porazdelil v dve skupini, prvo s štirimi in drugo s tremi šesterkami. V prvi skupini nastopajo Sovodnje, Grojna, Doberdob in Naš prapor; v drugi pa Danica Vrh, Ljubljanska banka in Štandrež. Ker je program tekem v raznih panogah zelo natrpan, dni pa na žalost malo, bodo morala dekleta odigrati nekaj tekem v nedeljo zjutraj. Urniki tekem pa so naslednji:

SKUPINA A

Nedelja, 7.6.81
9.00 Doberdob - Grojna
10.30 Sovodnje - Naš prapor
12.00 Grojna - Sovodnje

Torek, 9.6.81
19.45 Naš prapor - Doberdob
20.30 Doberdob - Sovodnje
21.45 Grojna - Naš prapor

SKUPINA B

Nedelja, 7.6.81
9.45 Štandrež - Ljubljanska banka
11.45 Danica Vrh - Štandrež

Torek, 9.6.81
19.00 Danica Vrh - Ljub. banka

Prvouvrščena ekipa iz skupine A in prva iz skupine B bosta nastopili na finalnem srečanju za prvo in drugo mesto.

Vse tekme bodo na odprtem igrišču Slovenskega dijaškega doma v Gorici. V primeru slabega vremena bodo srečanja v telovadnici Kulturnega doma v Gorici.

MOŠKA KOŠARKA

Pričela so se tudi tekmovanja v košarki. V skupini A so odigrali dve srečanji. Poglejmo si izide in postave posameznih moštev:

SKAVTI — ZSMS NOVA GORICA 60:29 (36:13)

SKAVTI: Cotič M., Malič, Kuštrin 2, Craselli 24, Maraž 4, Dornik 15, Vižintin 9, Cotič Š., Jarc.

ZSMS: Srnovršnik 2, Eržen 9, Petri 2, Arčon 4, Martinc 10, Žnideršič 2.

DOM REKREACIJA — NAŠ PRAPOR 69:67 (27:20)

DOM REKREACIJA: Kokoj 42, Vižintin 7, Perič 8, Košuta 4, Lutman 7, Vogrič, Pahor.

NAŠ PRAPOR: Sošol 20, Semolič 30, Figelj 12, Gravner 3, Furlan 4, Kočina.

Vili Princič

ŠAH

INTERLIGA PRIJATELJSTVA

V nedeljo v Gorici 7. in 8. kolo

Šahisti Slovenskega Primorja, Furlanije-Julijske krajine in avstrijske Koroške bodo v nedeljo, 7. junija, v prostorih telovadne zveze v Gorici, Ulica Rismondo 2, s srečanji 7. in 8. kola nadaljevali tekmovanje v 5. krogu šahovske interlige prijateljstva, v kateri sodeluje v A skupini 12 šestčlanskih ekip, v B skupini pa 10 štiričlanskih ekip. V A skupini sta po odigranih šestih kolih v vodstvu ekipi Piran in Videm 25,5 točke, slede Trst A 21,5, Nova Gorica 20,5, Sežana 19, Gorica 18, Finkenstein 17,5, Tolmin 17, Koper 16, Polet Opčine 14, Tržič 11,5 in Celovec 10 točk. V 7. kolu, ki bo ob 8.30 po jugoslovanskem času, se bodo srečale naslednje ekipe: Polet Opčine - Tržič; Tolmin - Piran; Koper - Celovec; Finkenstein - Trst A; Nova Gorica - Sežana in Gorica - Videm. V 8. kolu, ki bo na sporedu popoldne ob 14. uri, pa naslednje ekipe: Tržič - Videm; Sežana - Koper; Trst A - Tolmin; Celovec - Gorica; Piran - Nova Gorica; Polet Opčine - Finkenstein.

V B skupini je po odigranih štirih kolih v vodstvu ekipa Rudar Idrija s 13 točkami. Slede Izola 12, Ilirska Bistrica 10, Costalunga in Čedad 9,5, Portorož 9, Fiumicello 7, Unione Italiana Koper 5,5, Kontovel 4,5, Trst B ekipa 1,5. V 5. kolu se bodo srečale naslednje ekipe: Unione Italiana Koper - Trst B; Costalunga - Ilirska Bistrica; Izola - Čedad; Kontovel - Rudar Idrija; Portorož - Fiumicello. 6. kolo: Trst B - Čedad; Ilirska Bistrica - Portorož; Unione Italiana Koper - Kontovel; Fiumicello - Izola in Rudar Idrija - Costalunga.

SILVO KOVAČ

V organizaciji ŠD Sovodnje

Četrti nogometni turnir prijateljstva

Športniki iz Sovodenj bodo 6. in 7. ter 13. in 14. junija na igrišču v Sovodnjah priredili že četrti tradicionalni nogometni turnir prijateljstva.

SPORED

JUTRI, 6. junija

16.00: Mladost - Lucinico
18.00: Vodice (Šempas) - Juventina

NEDELJA, 7. junija

16.00: Podgora - Adria (Miren)
18.00: Sovodnje - Capriva

Zmagovalci bodo igrali še 13. in 14. junija, poraženci pa bodo izločeni iz turnirja.

NOGOMET

PO NEUSPEHU NA DANSKEM

Ostre kritike na račun «azzurrov»

MILAN — Italijanska nogometna odprava se je vrnila v domovino praznih rok. Tako reprezentanca «under 21» kot članska sta na Danskem doživeli pekoča poraza. Mladi z 0:2, starejši z 1:3.

Ostre kritike so takoj po tekmi in tudi včeraj padale seveda predvsem na račun članskega moštva, ki je v Kopenhagnu odpovedalo na vsej črti.

Kljub temu, da je bilo na dlani, da je bil gotovo najslabši na igrišču Juventusov nogometaš Roberto Bettega in da ga je tudi italijanski tisk najslabše ocenil, pa je zvezni trener Enzo Bearzot tudi včeraj izjavil, da je Juventusov igralec zadovoljivo opravil svojo nalogo in da še vedno računa nanj tudi na svetovnem prvenstvu v Španiji.

Marsikateri časnikar je tudi vprašal Bearzota, zakaj ni postavil na igrišče Pruzza, Italijanski zvezni trener pa je dejal, da bi s tem škodil tako igralcu kot reprezentanci.

ŠPORTNO DRUŠTVO PRIMORJE

organizira danes, 5. t.m., ob 20.30 turnir v

VELIKI BRIŠKOLI

v sedežu športnega društva

1. nagrada: dve motorni kolesi tomos
2. nagrada: dva televizorja
3. nagrada: dva radioregistratorja
4. nagrada: dva radia

Sledijo nagrade do 8. mesta.

VISOKOGORSKI IZLETI PD LJUBLJANA-MATICA

Planinsko društvo Ljubljana-Matica je s svojimi več tisoč člani že mnogo let najštevilnejšo slovensko planinsko društvo sploh. Objavljamo program najvažnejših visokogorskih izletov društva v poletni sezoni. V dneh od 18. do 23. junija bo izlet na Brithorn (4165 m), Castor (4221 m) ter Polux (4091 m). PD Matica sprejema prijave do 12. t.m. Cena izleta je 5.300 N din.

Od 22. do 29. avgusta bo na sporedu izlet na Allalinhorn (4027 m), Alphubel (4206 m) ter Weissmeies (4023 m). Cena izleta je 5.000 N din, prijave pa so do 7. avgusta. V obdobju od 4. do 9. septembra pa bo izlet na Mt. Blanc (4807 m.) Cena izleta je 4.800 N din. Tisti zamejski planinci, ki bi se radi udeležili teh izredno zanimivih izletov na alpske vrhove prejmejo vse informacije ter se seveda lahko vpišejo na sedežu planinskega društva Ljubljana-Matica, Miklošičeva 17, telefon 003861-312645.

V SREDO V ŠKEDNJU V OKVIRU «PALIO DEI RIONI»

Zmagi adrijevcev Zudka in Gregorija

V sredo se je po škedenjskih ulicah odvijalo tekmovanje v hoji in teku imenovano «Giro di Servola», ki spada s podobnim tekmovanjem pri Sv. Jakobu ter pri Valmauri v sklop tekmovanj z enotnim nazivom «Palio dei rioni». Vsa ta tekmovanja, ki jih organizira, pod pokroviteljstvom Atletske zveze društvo San Giacomo, so deželnega značaja in je zaradi tega konkurenca precej ostra. Kot na vseh prejšnjih podobnih izvedbah je poslala na start svoje atlete tudi lonjerska Adria, kateri je uspelo s samimi štirimi tekmovalci kar dvakrat zmagati. Največjega pomena je vsekakor zmaga Alfreda Zudka v hoji na 3.500 m za dečke, ki je v izrednem finalu uspel streti odpor svojega najhujšega tržaškega in verjetno tudi deželnega nasprotnika s časom, ki daje upati na odličen dosežek tudi v nedeljo na deželnem prvenstvu. Za drugo zmago je poskrbel naraščajnik David Gregori, ki se je že opomogel po prestani bolezni, ki mu je gotovo preprečila, da bi na komaj končanem deželnem prvenstvu marsikateremu prekrižal račune. Presenetila je vsekakor uvrstitev na tretjem mestu Davida Kosmača, ki počasi a stalno napreduje. Med člani je nastopil tudi Fabio Ruzzier, ki je tekmoval sicer le za društveno lestvico, cilj, ki je Adrii popolnoma uspel, saj je nepričakovano zasedla, kljub konkurenci sedmih društev iz Trsta in Gorice, končno tretje mesto.

IZIDI

Hoja 3.500 m za dečke: 1. Alfred Zudek (Adria) 16'13"05

**

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek.
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 57 23
Naročnina
Mesečna 7.000 lir — celoletna 84.000
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 80,00, letno 800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 100,00, letno 1000,00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 5. junija 1981

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 27.000 lir. Finančni 900, legalni 800, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V POLJSKI DRUŽBI NEPRESTANO VRE IN SE OBNAVLJAJO NAPETOSTI

Zamotano razčiščevanje odnosov pred kongresom poljske partije

Napoved opozorilne stavke v Bydgoszczu še vedno v središču pozornosti - Delovanje «katoviškega foruma» polno nerazčiščenih vprašanj

VARŠAVA — Do začetka izrednega kongresa poljske partije je ostalo manj kot 40 dni, politična konfrontacija v državi dobiva vedno bolj stvaren videz. Dramatično je že samo to «odštevanje», s katerim glasilo CK PZDP objavlja vsak dan na prvi strani kratke komentarje o položaju in nalogah partije.

Tisk je poln kritik, polemik in odgovorov proti osebam in organizacijam, ki z raznimi diverzijami poskušajo ovirati proces socialistične obnove. Sindikat «Solidarnost» je navadno na robu teh obračunov, ker je svoje delovanje omejil na krepitev lastne organizacije (v teku so volitve za vojvodska vodstva in ustanavljanje strokovnih sindikalnih zvez).

V pogovorih z vlado je «Solidarnost» že rešila nekaj najbolj zapletenih vprašanj: novemu sindikatu je omogočena široka propagandna aktivnost in pristop k sredstvom množičnega obveščanja, deželna vodstva dobivajo odgovarjajoče prostore in druge pogoje za nemoteno delo, ugodno se rešuje tudi vprašanje predstavništva poljskega sindikalnega gibanja v tujini itd.

Čeprav so zamenjali vojvodske funkcije odgovorne za spopad v Bydgoszczu ta «afera» — po oceni tamkajšnjega vodstva «Solidarnosti» — še vedno ni končana. Oblasti so obljubile, da bodo vse osebe, ki so načrtovale ali pa so same sodelovale v fizičnem obračunavanju s sindikalnimi aktivisti, poklicane pred kazensko odgovornost, vendar rezultati preiskave še vedno niso znani.

Deželno vodstvo «Solidarnosti» je sklenilo, da bo za 11. junij proglasilo stavkovno pripravljenost v tem vojvodstvu. Isti dan bodo organizirali tudi dveurno opozorilno stavko, če pa ne bo obrodila rezultatov, bodo štiri dni kasneje pripravili splošno stavko. Istočasno naj bi jih stavkovno podprli v Torunju, Pločku in še nekaterih vojvodstvih.

V javnosti vlada pričakovanje, da bodo oblasti najkasneje do 10. junija predstavile rezultate preiskave proti odgovornim za «afero Bydgoszcz».

Ta grožnja s stavko ni osamljen primer neprestanega vrenja in nemirov v poljski družbi. Širom po državi je več ljudi začelo gladovno stavko in zahteva osvoboditev političnih zapornikov. Za gladovne proteste so se odločile skupine delavcev in intelektualcev v Sosnowcu, Katowicah, Gdansku in Plocku.

O problemih političnih zapornikov so razpravljali tudi na sestanku med podpredsednikom poljske vlade Rokowskim in sekretarjem poljskega episkopata, škofom Dombrowskim. Predstavnik poljske hierarhije je izrazil zadovoljstvo zaradi osvoboditve enega od aktivistov protizakonite konfederacije za neodvisno Poljsko, Krzysztofa Bzdyla. Obenem se je zavzel za humanistično rešitev primera bratov Kowalczyk, ki so leta 1971 podtaknili eksploziv na pedagoški akademiji v Opolu in so bili obsojeni na 25 let zaporne kazni.

Delovanje t.i. «katoviškega foruma» je še naprej v središču pozornosti poljske javnosti. V okviru televizijskega dnevnika so oddajali izjavo člana politbiroja in sekretarja CK PZDP Barcigowskega, ki je «katoviški forum» označil za javno opozicijo. Le-ta ne bi škodila partiji zaradi kritike vodstva (ki je, kot je dejal Barcikowski, navajeno na kritike iz leve in desne), ampak zaradi nasprotovanja splošno sprejeti liniji mirnega in političnega sporazumevanja za rešitev krize.

Na vprašanje novinarjev o obstoju možnosti, da nekatere stare vodilne strukture preprečijo sklicanje kongresa, je Barcikowski izjavil, da v tem ne vidi pravih nevarnosti. Obenem pa je dodal, da želijo nekatere sile razbiti partijo, in prav to je največja grožnja, ki bi lahko postavila pod vprašaj naslednji partijski kongres.

Med številnimi protesti je karakteristična izjava druge študijske skupine, ki v Katowicah prav tako analizira vzroke krize, v njej je poudarjeno, da so dokumenti «foruma» naperjeni proti avtoriteti partije in vlade ter da predstavljaja «izvor za dezinformiranje bratskih partij v socialističnih državah» (znano je namreč, da lete ugodno ocenjujejo to katoviško pobudo).

Glavni pobudniki tega «foruma», ki deluujejo pri vojvodskem komiteju PZDP v Katowicah ostajajo še naprej anonimni.

Proti delovanju in stališčem «foruma» kot tudi Grundwalda» in podobnih skupin se je izjasnil tudi član politbiroja CK PZDP, general Mieczyslaw Moczar. Ko je spregovoril na enem od predkongresnih sestankov se je zavzel za krepitev ideološke enotnosti v partiji, ki je dolžna «prepričati družbeno skupnost, da je sposobna rešiti državo pred prepadom».

ILIJA MARINKOVIĆ

SKLEP ŠTIRIH DEŽELNIH VLAD

Enoten nastop štirih pristanišč v Bavarski

Reka, Koper, Trst in Benetke bodo na Bavarskem predstavile svoje zmogljivosti

BENETKE — V Benetkah so se danes predstavniki štirih deželnih vlad dogovorili za skupni nastop severno-jadranskih pristanišč na srednoevropskem zaledju. Na sestanku so bili prisotni: odbornika za promet dežele Veneto Fabris in dežele Furlanije - Julijske krajine Rinaldi in člana izvršnih svetov SR Slovenije Andrej Grahor in SR Hrvaške Slavko Bosanac, prisotni pa so bili tudi predstavniki štirih zainteresiranih pristanišč: Reke, Kopra, Trsta in Benetk.

Doseženi dogovor predvideva skupni nastop, ki bo letošnjo jesen na Bavarskem in kjer bodo predstavili skupne zmogljivosti, pogoje in značilnosti štirih pristanišč, ki ne bodo več nastopala samostojno, temveč kot vsklajena celota. Podobni dogovor se je nanašal na finansiranje in na organizacijo skupnega nastopa, pri čemer bodo seveda glavno nalogo opravila zainteresirana pristanišča in njih uprave.

Skupni nastop štirih pristanišč bo izveden torej v soglasju s štirimi deželnimi vladami in ob sodelovanju deželne vlade Bavarske. Očitno gre za izredno zanimivo pobudo skupnosti Alpe - Adria, kateri predseduje predsednik deželne vlade Veneto in katere deželni odbornik za promet Fabris vsklajuje tudi to pobudo. Razgovori na sedežu deželne vlade v palači Balbi so bili stvarni in so predstavniki deželnih vlad in pristanišč obravnavali zelo konkretne probleme finansiranja in organizacije. Vendar pa gre v resnici za mnogo širše vprašanje, kot za preprost skupni nastop štirih pristanišč. Celotna pobuda prav gotovo ni samo gospodarsko zanimiva, temveč odpira novo poglavje sodelovanja celotnega področja Severnega Jadrana, saj se prvič srečujejo štiri pristanišča ne več kot konkurenti, temveč kot sodelavci skupnih naporov za čim večji gospodarski dosežek. Tako sodelovanje pa ima prav gotovo izreden pomen pri utrjevanju dobro sosedskih odnosov v splošno korist.

VELIKA DRUŽINA BOEINGOV

V Seattlu v ZDA so na letališču razstavili vse modele letal, ki jih proizvaja tovarna Boeing. Doslej je iz tovarne izšlo kar 3959 reaktivcev, ki so jih izročili 215 odjemalcem po vsem svetu (Telefoto AP)

Priprave na poroko

Ves London zavida kočijažema, ki bosta 29. julija od blizu sledila ženitvi angleškega prestolonaslednika (Telefoto AP)

PRIMORSKE VESTI — PRIMORSKE VESTI — PRIMORSKE VESTI — PRIMORSKE VESTI

Portoroški center za gluhoneme otroke

Trideset pedagogov se ukvarja s 73 mladimi

PORTOROŽ — Roka, ponujena v pozdrav, oči, ki so mi dejale «dober dan», so me presenetile. Ni bilo besed, le toplo, iskreno izrečena dobrodošlica je bila to. Slavko Škoda ne more reči «dober dan». Gluhonem je, toda njegov pozdrav je bil dosti bolj pristen od tistega «zdravo», ki si ga deležen ob vstopu v razred v redni, «normalni» šoli. Pa ne le Slavkov, tudi pozdravi drugih učencev v razredih portoroškega centra za korekcijo sluha in govora so bili podobni. Topel stisk roke, pogled v oči.

Občutki ob obisku v šoli, v kateri je pravzaprav doma svet tišine, so nenavadni. Živžav, hrup, vrvež, marsikaj, kar je v drugih šolah «prepovedanega», je tu «doma». Skorajda v vsakem kotičku pravega labirinta, nekoč hotela, danes pa šole, je živahno. Le v lepo pospravljenih, tesnih spalnicah, razmeščenih do podstrešja je mirno, moti le hrup vozil, ki se vzpenjajo ali spuščajo po klancu na glavni cesti med Portorožem in Piranom, mimo tiste rdeče hiše pred katero je igrišče, na katerem je vedno živahno. V eni od učilnic, pravzaprav delavnic, štirje malčki dokončujejo izdelke za razstavo, Darinka Urh, učenka osmega razreda v drugi učilnici skupaj z mlajšimi vadi recitacijo za nastop na proslavi. Učiteljice, vzgojiteljice so nemirne kot otroci, vse nekam hiti, vsi se pripravljajo na proslavo. V petek bodo v portoroškem avditoriju proslavili 35 letnico delovanja njihovega centra.

V Sloveniji so trije centri za usposabljanje slušno in govorno prizadetih otrok — v Ljubljani, Mariboru in Portorožu. Portoroški center je pričel z delom 1946. leta in to kot prva ustanova tako imenovanega posebnega šolstva na Primorskem. V nekdanji gluhonemnici so leto dni imeli tudi oddelek zavoda za slepo in slabovidno mladino, tja pa so prihajali tudi otroci, moteni v telesnem in duševnem razvoju, ki so 1953. leta prišli v posebno šolo — vzgojni zavod Elvire Vatovec v Strunjanu. In tako so se po 1953 letu v centru začeli še bolj sistematično in strokovno ukvarjati s slušno prizadeto mladino. In ne brez uspeha. S stalnim strokovnim izpopolnjevanjem, vedno več tehničnih pripomočkov zlasti pa z vztrajnim, požrtvovalnim delom so pomagali okrog 200 slušno prizadetim otrokom, da so se enakopravneje vključevali v delo in svet slušečih, da so šli naprej v šolo.

Danes v centru dela 30 pedagogov, ki se ukvarjajo s ukvarjajo s 73 mladimi od 3. do 18. leta starosti. Otroci so vključeni v 12 oddelkov, sicer pa prihajajo kar iz 28 slovenskih občin, so pa nekateri tudi iz hrvaške Istre. Pri vseh skušajo pedagogi doseči predvsem eno: usposobiti otroke, da se bodo lahko samostojno vključili v življenje. Delo pedagogov ni omejeno le na njihovo šolo, pač pa šest logopedov redno, najmanj enkrat tedensko obiskuje večino osnovnih šol v šestih južnoprimorskih občinah in Bujah, s starši, učitelji in učenci samimi, seveda, poskušajo premagovati težave otrok pri govoru. Ta način dela, individualna metoda, oziroma individualne slušne in govorne vaje, je še posebej poudarjena v zavodu.

«Naš zavod oziroma center sprejema otroke iz vse Slovenije in to najtežje primere,» pravi ravnateljica Sonja Hrabar in nadaljuje: «Delo je res težko, toda zadovoljstvo ob rezultatih dela, pa naj bodo še tako majhni, ali veliki — mimogrede: za nas je napredek vsakega od učencev velik uspeh — je veliko. Vztrajamo kljub slabim pogojem, v katerih delamo in bivamo, v nadstropju se v neprimernih sobah stiska več kot 430 učencev, ki tu bivajo. Zdržijo oni, moramo zdržati tudi mi. Fluktuacija pedagoškega kadra je majhna.

DUŠAN GRČA

Reorganizacija v piranskem turistično hotelskem podjetju

Kmalu bi morala začeti delovati tudi služba za analizo trga

PIRAN — Minuli teden so se delavci delovne skupnosti skupnih služb iz turističnega hotelskega podjetja začeli seliti v nove prostore. Iz hotela «Lucija» so del skupnih služb že preselili v prvo nadstropje hotela Punta, del pa jih bodo preselili v naslednjem tednu. Ob tem se je ponudila idealna priložnost, da dokončno le izpeljejo reorganizacijo združevanja v delovno organizacijo «THP», ki je dolga leta (vse od ustanovitve pred 5 leti) veljala za nedonošenčka.

«V DSSS bo sedaj delalo okoli 100 delavcev, ki bodo pri svojem delu drugače organizirani. Temeljni poudarek nove organiziranosti je v tem, da so z njo dokončno zaživele delovna organizacija in vse tiste funkcije, ki bi že doslej morale delovati v okviru našega «turistično - hotelskega podjetja», nam je povedal pred nekaj meseci izvoljen predsednik kolektivnega poslovodnega odbora Marino Antolovič. V zvezi s prostori je bilo kar nekaj nepojasnjenih stvari. Najprej so pri «THP» oddali odslužen hotel «Istra» v Portorožu Droginemu TOZD «Blagovni promet», namesto da bi ga uporabili za lastne pisarne. Letos pa so izbirali med prostori, v hotelu «Lucija», kjer so zahtevali letno najemnino 6,3 milijona dinarjev in med hotelom «Punta» v Piranu, kjer so zahtevali 3 milijone letne najemnine. Po dolgih razpravah so se odločili za prvo nadstropje v hotelu «Punta», (višja nadstropja bodo še zmeraj namenjena turistom), kar ima nekaj prednosti (to, da je na primer hotel Punta slabše izkoriščen hotel), pa tudi nekaj slabosti (piranska avtomobilska gneča in zaradi tega težji dostop).

Po novi reorganizaciji je ostalo le nekaj delavcev nerazporejenih, ki pa jih bodo zaposlili v temeljnih organizacijah. V poslovodnem odboru so poleg predsednika predvideni še trije člani — za marketing, za finance in za nabavo ter naložbe. Kolektivni poslovodni odbor se je pri svojem odločanju želel tesno povezati z dogovarjanjem v kolegiju direktorjev vseh TOZD. Zato se za vse pomembnejše odločitve zmeraj tako ali drugače dogovorijo tudi s kolegijem direktorjev.

Prodaja je sedaj organizirana enotno le v okviru delovne organizacije. To pomeni, da bodo posamezni TOZD prodajali svoje zmogljivosti le individualnim gostom, vsa druga prodaja bo potekala skozi za to postavljeno službo v delovni organizaciji — enotno za vse temeljne organizacije enako. To tudi pomeni, da odslej ne bi več smelo prihajati do dvojne prodaje ali celo nelojalne konkurence med TOZD, kar se je še pred enim ali dvema letoma večkrat zgodilo.

Poseben poudarek so namenili marketingu. Za zdaj služba za analizo trga še ne deluje, vendar bo ravno natančno spremljanje trga, spremljanje ponudbe in povpraševanja, konkurence itd., vplivalo na enotno in bolj strokovno usmerjenost te delovne organizacije. Končno bo zaživela tudi skupna finančna služba THP. Doslej so finančne službe delale le v vsakem TOZD posebej tako, da v DSSS velikokrat niso imeli točnega pregleda nad potrebnimi podatki.

Marino Antolovič nam je med drugim izjavil: «Če bi znali pravilno izkoristiti ves potencial turističnega hotelskega podjetja, izrabiti vsa naša sredstva in možnosti v pravem času, na pravem mestu, da ne bi bilo vmesnih ovir, bi bil naš proizvodni učinek lahko trikrat večji. Sprememba organiziranosti pa je upravičena le, če prinaša tudi poslovne uspehe. In v to smo v naši delovni organizaciji tudi prepričani. Finančni uspeh bo moral biti boljši, to bo dokaz, da je nova organiziranost pravilno zastavljena. Letos sicer boljših rezultatov ne moremo pričakovati, zagotovo pa jih lahko drugo leto. Če rezultatov ne bo, bo pomenilo, da nismo uspeli, seveda so potrebne tudi določene spremembe — najprej kadrovske, zatem pa tudi v sami ozki tozdovski mentaliteti, ki se je preveč zarasla med nekatere vodilne delavce THP. Če bi se kljub novim prostorom in na novo zastavljenem delu, obnašali po stari liniji, lahko kar zapremo vrata ...».

Eno od načel nove organiziranosti v THP je tudi, da v skupne službe ne bodo sprejeli niti enega delavca več, raje bodo to število še kaj zmanjšali. «Veliko pozornosti bomo odslej namenili tudi produktivnosti in disciplini pri delu. Vse prevečkrat slišimo, kako so gostinci prj zasebnikih bolj produktivni. Seveda, saj so tudi bolje nagrajeni. Pri nas bomo skušali že to zimo vpeljati za tiste gostinske delavce, ki pozimi ne bodo imeli dela, najti dodatno zaposlitev v obrti ali industriji, zato bodo poleti lahko njihovi osebni dohodki tudi dvakrat višji kot so sedaj, ko jedo skozi celo leto v poletnih mesecih prislužen kruh. Potem bo zahteva po večji produktivnosti gostinskih delavcev nekoliko bolj utemeljena,» pravi Marino Antolovič. Pri vsem tem pa nikakor ne vedo, kako bi med sezonci pridobili kar največ delavcev iz zaledja, saj je z njimi neprimerno manj težav kot s sezonci, ki prihajajo od daleč.

Tako je za delovno organizacijo THP zapihal nov veter. Iz novih prostorov delovne skupnosti skupnih služb imajo vsi vodilni delavci prelep razgled na morje in kopališče pri hotelu «Punta». Tako bodo želo blizu neposrednim proizvodnim temeljem in materialu (turistom). Verjetno bodo lahko kmalu zagledali, kako se rezultati skupnega dela delovne organizacije, skupnega nastopa vseh TOZD odražajo na bolj ali manj veselih obrazih turističnega življa.

BORIS ŠULIGOJ

Pritisk ga ne moti, ker ga ne meri

Ernest in Ida Ščuka iz Škrbine praznujeta 60 let poroke

ŠKRBINA — Pri Obadovih — tako se reče hiši po domače — v Škrbini pri Komnu je danes praznik. Enainosemdesetletna Ida in dvainosemdesetletni Ernest Ščuka praznujeta jubilej, kakršnega ne dočaka vsak zakonski par: na današnji dan pred šestdesetimi leti sta si namreč Ernest in Ida obljubila zvestobo.

«Začela sva skromno, jaz sem si za ohcet celo očetove čevlje sposodil, da nisem šel bos v cerkev, oče pa je šel v gmajno po češnje, da smo lahko tudi kaj na mizo dali, in tako — skromno — sva skozi živela. No, danes, ko so vsi štirje sinovi, pa hčerka in večina od destih vnukov že pri kruhu, je lepo, toda kaj, ko nama je zdravje začelo nagajati,» pripoveduje zgovorni Ernest. Da ga noge ne nosijo najbolje, pravi, da pa s pritiskom nima težav, kar ga ne meri.

Sicer se pa Ernest, govori za ženo in zase, najraje spominja vojnih let, ko je imel v cerkvi za hišo pravo skladišče hrane. Mežnar je bil in poznal vsak kotiček v cerkvi. Za spovednico je bil fižol, v strešnici nad prižnico kar cel pujs, med stopnicami, ki vodijo na prižnico pa prava vinoteka, se natančno spominja, kje je kaj skrival. Hrano so mu nosili od vsepovsod in ko je zvečer zvonil drugo avemarijo, je bil to znak, da partizani lahko pridejo po hrano. In ... Ernest bi kar pripovedoval o partizanih, o dogodivščinah, pa ga prekinemo, naj pove kaj o zakonskem življenju. Šestdeset let je že doba. Sta se z ženo kaj naveličala drug drugega?, malce provociramo.

«Ne, to pa ne. Veste, če nje (žene Ide op. p.) ni doma, je vse prazno. Še ogenj v štedilniku ni hotel goreti, ko je bila pred kratkim (ves dan pri zdravniku», pove in spet ... nazaj v vojno.

«Tudi ta prve se spomnim. Ta je tudi bila huda. In veste, po končani vojni sem jaz domov prinesel dve puški. Skril sem jih in 1942. leta sta spet prav prišli. K nam so prišli štirje partizani in dva sta bila brez pušk. Ja, kakšna vojska pa ste brez pušk, sem jih vprašal. Skomignili so z rameni, jaz pa sem šel po puške, ki sem jih imel skrite v cerkvi», se smeje Ernest. Z leti vse prav pride. In tudi dober spomin, kot ga ima Ernest. Prav prijetno ga je poslušati.

D. G.

PO NEKAJLETNIH STALNIH PODRAŽITVAH

Močan pritisk k padanju cene naftnih proizvodov

NEW YORK — Po dolgoletni stalni težnji k naraščanju cen se je na svetovnem tržišču z naftnimi proizvodi položaj prevesil, z močnimi pritiski k pocenitvi. Vzrokov za tak preobrat je več in se med seboj prepletajo. Predvsem gre za količino nafte v prodaji, ki presega povpraševanje, kar po klasičnem zakonu kapitalističnega gospodarstva sili cene navzdol. Povpraševanje se je pa zmanjšalo zaradi splošne recesije, zmanjšanja proizvodnje (in zaposlitve) v razvitih industrijskih državah Zahoda, ki se odraža seveda tudi v zmanjšanju porabe energetskih sredstev.

Ker se petrolej kupuje z dolarji, je na znižanje cen prav gotovo močno vplivalo skokovito naraščanje tečaja ameriške valute, ki je po drugi strani, kot v začaranem krogu, posledica čedalje večjega priliva dolarskih zaslužkov petrolejskih držav, ki jih pritegujejo izredno visoke obresti ameriških bank. Na nenadzorovano gibanje tržišča pa vpliva brzkone najbolj nesoglasje med državami, ki jih je narava obdarila z ležišči nafte in že nekaj let, mimo občasnih načelnih izjav o potrebi po enotnosti, hodijo v bistvu vsaka svojo pot.

Največja ležišča in največjo možno proizvodnjo ima Sovjetska zveza, ki pa porabi svojo nafto doma in za dobave državam vzhodnega bloka, ne vpliva torej na gibanja na svetovnem tržišču. Države OPEC, ki so glavne dobaviteljice zahodnih industrijskih držav, se že dolgo ne morejo sporazumeti niti o enotni ceni niti o usklajenem zmanjšanju proizvodnje, ki naj bi uravnavalo ponudbo s povpraševanjem in s tem ustalilo cene. Zato tudi zadnji ministrski sestanek OPEC v Ženevi ni mogel sprejeti drugega sklepa, kot potrditev pahljače cen od 32 dolarjev za sod nafte (Saudova Arabija) do 41, ki jih zahteva od kupcev Libija. Le nekatere članice so se tudi obvezale, da bodo nekaj znižale proizvodnjo in prodajo.

Čedalje večj delež na svetovnem tržišču pa hkrati prevzemajo države, ki niso članice OPEC, kot Velika Britanija in Norveška, Mehika, Kanada in ZDA. Po vsej verjetnosti bo ravno odločitev Mehike, da pocenni svojo nafto kar za 4 dolarje (sod njene slabše nafte stane sedaj le 28 dolarjev), sprožila verigo znižanja cen tudi v drugih petrolejskih državah. Irak je že z zmanjšanjem dodatka za pretok po naftovodu do sredozemske obale, ki ga je bil uvedel po začetku vojne z Iranom, dejansko pocenil svoj petrolej za cel dolar, znižanje cen pa napoveduje tudi Egipt. Tudi Libija je baje že prodala nekaterim kupcem nafto po 36 dolarjev, s popustom 5 dolarjev na «uradni» ceni. Pritisk k znižanju je opazen tudi v Alžiriji, Nigeriji in celo v ZDA, kjer so nekatere petrolejske družbe znižale cene za 2 ali celo 4 dolarje za sod.

● Zaključni nastop

(Nadaljevanje s 4. strani)

Glasbene matice in sicer harmonikarja Daria Antonija in Marka Pisanija, nakar je sledil nastop domačega pevskega zbora Vasilij Mirk, ki je pod vodstvom Evgena Princiča z običajnim zanosom zapel tri umetne pesmi. In po nastopu harmonikarja Andreja Kalca je program zaključil harmonikarski ansambel, ki je pod vodstvom Loredane Kočevar odlično izvedel svoj program in navdušil občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano. Harmonikarji so izvedli tri skladbe.

Ob koncu prireditve je nastopajoče čakalo presenečenje: starši gojencev podružnice GM so v zgornjih prostorih proseškega Kulturnega doma pripravili zakusko za nastopajoče in v tem okolju se je večer nadaljeval v prijetnem razpoloženju in seveda ob petju slovenskih pesmi. Vsa prireditev pa dokazuje zavzetost in tudi razvoj kulturnega življenja na Proseku in Kontovelu.

B. R.

UVAJANJE V PROSTITUCIJO POD PRETVEZO «UMETNIŠKEGA IZPOPOLNJEVANJA»

Poljsko-italijanska «trgovina z belim blagom»

VARŠAVA — Zaplet v zvezi s poljskimi plesalkami, ki so jih po kratkem «umetniškem izpopolnjevanju» v Italiji speljali na pota prostitucije, dobiva na Poljskem razsežnosti pravega vsedržavnega vprašanja. Najbolj razširjeni varšavski dnevnik «Zycie Warszawy» je temu vprašanju posvetil dolg članek, v katerem navaja, da so v Italijo «izvozili» 1.500 deklet in ne samo 500, kot so to trdili pred tedni, ko je vsa zadeva prišla na dan.

Istočasno dnevnik posreduje pričevanje neke «plesalke», ki je o vsem obvestila poljske konzularne oblasti, a je prejela le odgovor, da ji «ne morejo pomagati». Isto dekle tudi trdi, da je imel Carmelo Cassalia, eden od organizatorjev «trgovine z belim blagom», posebne veze na poljskih konzularnih predstavništvih, da je lahko z doplačilom 100 dolarjev v nedogled podaljševal veljavnost potnih listov Poljakinj.

Dosedaj najdaljši članek v kakem poljskem časopisu do potankosti prikazuje poslovanje z neobičajnim «blagom» in navaja, da so bila nekatera dekleta celo predhodno obveščena, kaj jih čaka v Italiji, a so se vseeno odločila za tako «obrt». Kljub temu pa je večina doživela pravi šok, ko je «morala prodajati svoje telo». Med njimi so bile tudi take «prvakinje», ki so imele do 15 odnosov na večer in so za vsakega prejemale po 9 dolarjev.

Prva njihova «postaja na italijanski poti» je bila v nočnem lokalu «Omnibus» v Cassanu Spinoli pri Alessandrii, kjer so preverili njihove «sposobnosti in prilagodljivosti». Po opisu najmanjših podrobnosti «uvajanja v poklic» varšavski dnevnik obvešča svoje bralce, da je v zaporih že osem poljskih državljanov in prej omenjeni Carmelo Cassalia. Marsikateri Poljak v tej donosni «trgovini z belim blagom» zaslužil tudi preko 60 tisoč dolarjev, kar polovica deklet pa je ostala v Italiji. Zakaj, tega dnevnik ne pove. Navaja pa, da sta dve dekleti izginili, eni so prestrelili lica, drugo so ubili, ko se je vrnila v domovino, tri pa so prišle domov noseče.

Da bi bila mera polna, «Zycie Warszawy» z zaprepadenostjo ugotavlja, da so funkcionarji poljske državne umetniške agencije «ZPR» večkrat s svojci obiskali dekleta v Italiji, a so vedno izstavljali nadvse ugodna poročila. «Poljske umetnice imajo v Italiji izvrstne pogoje pri izpopolnjevanju svojega poklica», so pisali funkcionarji «ZPR». Dve dekleti sta celo pisali najvišjim poljskim umetniškim forumom, a nista dobili odgovora, zgovoren dokaz trdi varšavski dnevnik, da «si je marsikdo pustil zapreti usta».

Po vsem tem postaja vsa zadeva skrajno eksplozivna, nedvomno pa je po številu vpletenih deklet največji tovrstni škandal v Evropi v zadnjem stoletju.

BONN — Ena oseba je izgubila življenje, drugo pa pogrešajo zaradi neurja, ki je zajelo Spodnjo Saško v Zvezni republiki Nemčiji. Zaradi izrednega deževja so številne reke in potoki prestopili bregove, poplave pa so povzročile več sto milijonov lir materialno škode.